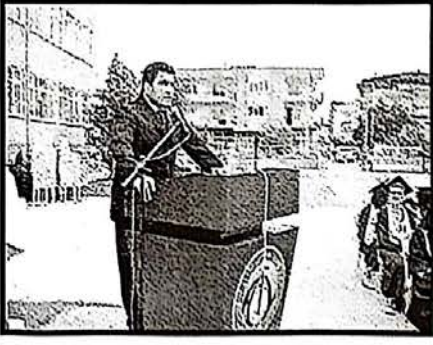

Günebakan

AYDIN FEN LİSESİ KÜLTÜREL ÖĞRENCİ DERGİSİ

"İlim manevi mirasım, bilim ve akıldır." Kemal ATATÜRK MAYIS-HAZİRAN 2003

Okul Müdürümüz
mezunlarımızı bundan sonraki
hayatlarını, Aydın Fen Lisesi'nde
kazandıkları değerler üzerine
kurmalarını isteyerek uğurladı.

Aydın Milli Eğitim
Müdürümüz okulumuz
ve mezunlarımızla
gurur duyduğunu söyledi.

Aydın Milli Eğitim camiası
her zaman olduğu gibi
mezuniyette de yanımızdaydı.

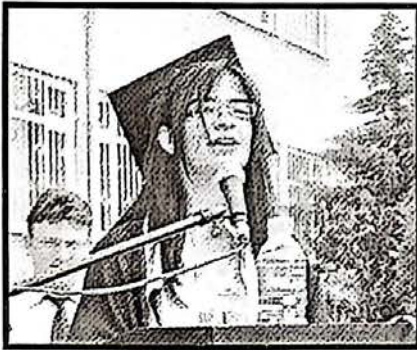
İdareci, öğretmen ve mezun
öğrenciler bir arada.

Mezunlarımız Atatürk'ün izinde, Her zaman olduğu
gibi bilimi kendilerine kılavuz olarak alacaklar.

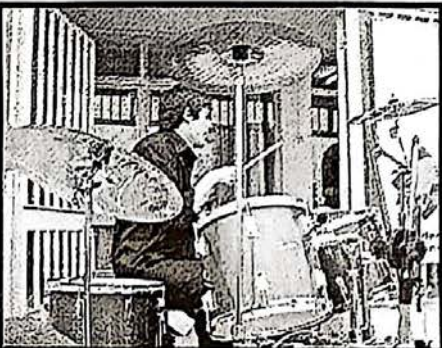
Mezun öğrencilerimiz
belgelerini almak için
heyecanla beklerken.

Son sınıf öğrencileri adına
konuşan arkadaşımız konuklarımıza
duygu yüklü dakikalar yaşattı.

Vedalaşmak zordu.

Mezun öğrencilerimiz, katılımcılara
muhteşem bir müzik
ziyafeti sundu.

AYDIN FEN LİSESİ KÜLTÜREL ÖĞRENCİ DERGİSİ

Yıl: 7 Sayı: 18 Mayıs - Haziran 2005

SAHİBİ

AYDIN FEN LİSESİ adına Okul Müdürü
A. Tansel SARAYKÖYLÜOĞLU
atansel@myynet.com

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Türk Dili ve Edeb. Öğrt. Emine ALTINSOY
eminealtinsoy@hotmail.com

YAYIN YÖNETMENLERİ

Abdullah SAPMAZ
Fatma AKSOY
Senem ERTEKİN

DANIŞMA KURULU

Emine TİRİÇ
Ayşegül METİN
Hülya OLGUN
İsmail ÜNGÖR
Nihat AFŞİN
Özer AKYILDIZ
Sedat ÖZCAN

YAYIN KURULU ÖĞRENCİLERİ

Ezgi AYDIN
Cansel KARACA
Duygu BİLGİLİ
Filiz ÖZÇELİK
Melih ALBEYOĞLU
Meltem KUNT
Merve GÜLŞEN
Seray SARAY

Mor renkli duvarlara işlemişlerdi bu okuldaki yıllarını. Her senesi ayrı bir renk, ayrı bir tattı. Hazırlık, Lise 1, Lise 2 derken gelip çattı ayrılık zamanı. Nasıl da çabuk geçivermiş zaman. Dün gibi bu okula ilk gelişleri. İlk heyecanları, ilk matematik sınavları... Günebakan'a döktüler içlerini onlar da.

Her yeni sayıda daha da benimsediler. Onlar Günebakan'dı. Güne baktılar her sayıda. Şimdi ise yeni günlere bakmaya hazırlanıyorlar. Önlerinde bembeyaz sayfalar yeni günlere ilk adımlarını atıyorlar. Kırmızı gözlerimiz ağlamak yerine gülmeye zorluyoruz kendimizi. Elvedaları görüşürüze çevirmeye, mor duvarlardaki cümleleri yine bir sona değil, üç noktayla sonsuza uzatmaya çalışıyoruz.

Yeni renkler açıyor içimiz. Koyu renkleri süstürüp, bahar renkleri söylemeye çalışıyoruz gönlümüzce. "Renkler" belirledik bu sayımızın konusunu. Bir kaç damla renklendirmeye çalıştık dünyanızı. Mavi açmaya zorladık gökyüzünü. Bir dönem daha ayrılırken aramızdan günebakan misali daha renkli, daha neşeli görmeye çalıştık günlerimizi. Okulun son günlerinde çıkan sayımızı baharın müjdecisi kabul edip, deniz, kumsal ve güneş uzun yaz günleri ve sevgimizi götürüyoruz yanımızda.

Yeni günler yeni ümitler ve yeni bir sayı ile güne bakıyoruz yine. Her sayfada yeni mutluluklara, umutlara, yeni sabahlara bakmanız dileğiyle...

AYDIN FEN LİSESİ ÖĞRENCİ DERGİSİ YAZIŞMA ADRESİ

Aydın Fen Lisesi Kültürel Öğrenci
Dergisi Günebakan
Girne Mah. 2203 Sk. No: 4 / AYDIN
Tel: 0.256 219 14 98 Fax: 0.256 219 23 66
e-posta: aydinfen@aydinfenlisesi.k12.tr
web: www.aydinfenlisesi.k12.tr

Dizgi: Emre Dijital Baskı Merkezi / 213 65 55
Baskı: Özen Ofset / 225 55 78

"Gençler cesaretimizi takviye ve idame eden sizlersiniz. Siz, almakta olduğunuz terbiye ve irfan ile insanlık ve medeniyetin, vatan sevgisinin, fikir hürriyetinin en kıymetli timsali olacaksınız. Yükselen yeni nesil, istikbal sizsiniz. Cumhuriyeti biz kurduk, onu yükseltecek ve yaşatacak sizsiniz. "

Tamamen AYDIN FEN LİSESİ ÖĞRENCİLERİNİN özgün eserleri ve özgün bakış açılarıyla hazırlanan AYDIN FEN LİSESİ KÜLTÜREL ÖĞRENCİ DERGİSİ GÜNEBAKAN, 2140 Sayılı Tebliğler Dergisi'nin "Eğitici Çalışmalar Yönetmeliği'ne uygun olarak yayına sunulmaktadır. Dergi içeriğindeki yazı, çizim vb. tüm eserlerin sorumlulukları eser sahiplerine aittir. Derginin tüm basım giderleri sponsor desteğiyle karşılanmaktadır. Ücretsiz olarak dağıtımı yapılan bu dergi üzerinden hiçbir ekonomik kazanç elde edilmemektedir. Kültürel Öğrenci Dergisi Günebakan, aynı zamanda Aydın Fen Lisesi resmi yayın organıdır.

İÇİNDEKİLER

GÜNDEM

Güle Güle... / Ayşe Nur Güleçoğlu	4
Aynadaki Görüntü / Didem Çelikçekiç	5
Çalıştık Çağırdık / Meltem Kunt	6
Renkler Deniz / Güncel Uğraş	7
Özgürlük - Başlıca Sorunumuz / Meltem Kunt - Leventhan Erim	8
Kısa kısa / Sedat Can Güney - Deniz Çirpan - Eda İmrak	9
Projeden Öğrendiklerim / Gamze Gezgen	10

ALMAÇ

Anadolu'nun Rengi Senem Ertekin	11
Renkli Mâkeler / Duygu Bilgili - Melis Akyıldız	12
Renklerin İnsanları / Melih Albeyoğlu	13
Mercanlar / Özlem Mercan	14-15

KATALİZ

Kod Adı = C / Gizem Çakıröz	16
Katı Fışırılmış Bir Yumurta / Fatma Aksoy	17
Öldüren Renkler / Atıf Emre Bayındır	18-19

EDEBİYAT

Ölmsüzlük / Bedriye Açıkgöz	21
Göç Türküsü / Ayşegül Gelmiş	22-23
Kırılınca Oyuncak / Aslı Bıçakçı	24
Büyümek / Meltem Kunt	25
Üst Çekimce / Ahmet Gürcan	26
Çağrısı /	27
Pentimento / Filiz Özçelik	28
Bir Pembe Sevgi / Duygu Bilgili	29
Mutluluk / Seray Sever	30
Labirent / Yekta Ürkmez	31
Raman / Buğra Özkan	32

TARİH

Tralleis / Ahmet Değirmenci - Onur Padar	33
--	----

KİTAPLIK

Dan Brown / Ezgi Aydın	34
AFL Ne Okuyor?	35
Dünden - Bugünden / Ezgi Aydın - Merve Gülşen	36-37

PSİKOANKET

38-39

SPOR

Olimpiyatlar - 2005 Uluslararası Beden Eğitimi ve Spor Yılı / Murat Akpınar - Savaş Karadağ	40-41
---	-------

FELSEFE

42-43

AKTÜALİTE

Sen Hiç Ornitorenk Gördün mü? / Ali Özgün	44
---	----

Yirmi iki Günebakan yaprağına daha güle güle... Yeni topraklarda başarılar sizinle olsun... GÜLE GÜLE...

Bu duvarlar eflatun boyalı.

Sene 1997.Eflatun bina kocaman, kupkuru bahçenin ortasında nazar boncuğuydu. Seneler geçtikçe parıldayan şaşkın bakışların daha bir tadını alır olduk ki öğretmenlerimiz, sevgi saçmaktan hiç bıkmayan yüzlerle karşılandık.

Sene 2001. Biz alışılmışın dışındaydık. Üç yıl yetmez dedik, peşin peşin pazarlıkla dört seneliğine bu okulu fethetmeye geldik. Gönülleri fethetmeye, ağaçları yeşertmeye, AFL ruhunu titretmeye geldik; geldik de bu kadar mı çabuk geçer zaman, bu kadar mı tikiş tikiş doldurulur zamanın içi ya da gidilir mi böyle apansız baharımızın tadını çıkaramamışken daha?

İlkokula başladığım güne dönmüştüm. Bu sefer beni başka bir şehre bırakarak gitmişti annem. Dizlerim titredi önce, başka yatak, başka yüzler... Bu kadar sıcak olmasa alışabilir miydim yabancı sevgilere? Arkadaşıktan da çıktı sonraları; yirmi iki kardeş olduk, yirmi iki ayrılmaz yürek. Beraber çalıştık, çok çalıştık. Gökyüzündeki kara kara bulutları beraber kovduk, sarı mayanın tadına beraber baktık, maçlarda reklam yıldızlarına benzetilmeye hiç kızmadık. Yazılı çıkışlarında yaralarımızı beraber sardık. Dört sene boyunca bağırdık, sarıldık, ağladık, zıpladık, güldük, merdivenlerden bile beraber düşer olduk. Ama hiç fark etmedik zamanın hızını, yetişemedik ona ve sona geldik, gidiyoruz işte, yine beraber.

Adı öğretmen olanlarsa; sabah birlikte, akşam birlikte; aynı kuru fasulyeden yiyen, kimi zaman sıraya kaynayan, gece gülüşüyle uyuyabildiğimiz, futbol maçlarında gövde gösterisi yapan ve daha neler neler... Peki, siz söyleyin "öğretmen" desek yeter mi? Nefesim olsa da sıralasam sözcükleri Türkçem yettiğince...

Biraz sonra atınca keplerimizi havaya, sevgimizin birazı bulutlara takılacak ve her sonbaharda bu şirin bahçeye gelen şaşkın bakışlıların üzerine yağacak.

Mezun olacaklara: Şöyle bir bakacaksınız etrafa, gitmenin korkusu düşecek ya içinize, olsun varsın. O korkuyla belki daha bir bağırırsınız AFL maçlarında, statta yürürken daha bir güçlü basar ayaklarınız bayramlarda ve daha bir seversiniz şu eflatun duvarları.

Kardeşlerime: Zor bulunan kolay kaybedilen huzur ve mutluluk hiç eksilmesin kalplerinizden. Yüreğinizden güzellik ve iyilik adına geçen ne varsa, hayatınıza en güzel şekilde yansısın.

Öğretmenlerime: Yetiştirdiği kuşları uçuruyor AFL; ama sıcak iklim sever bu kuşlar, ayrı iklimler yaramaz bize. Saçılsak da uzaklara, özlemeye alışsak da birbirimizi, gönlümüzün gelip de konacağı yer yine burasıdır. Hem bu sefer mesleğimizi elimize almış olarak, burada kazandığımız, hem de güç bela kazandığımız cevheri az buçuk süslemiş olarak el öpmeye uğrayacağız ve hepimiz adına söz veriyorum: biz hayırlı evlatlar olacağız.

Yine görüşmek üzere, hoşça kalın...

Ayşe Nur Güleçoğlu

AYNADAKİ GÖRÜNTÜ

“Ayna ayna, söyle bana, ardında kişiliğimi gizlediğin görüntümü yansıt cama...En doğrusunu görürsün sen yalansız dünyanda.”

“Kırmızı bir saç bandı var kafanda küçük kız, kırmızı, anlamlı kılar hayatını...Sevgi dolu kişiliğinin geldiği yoldur bu, seni hayat dolu yapan.Ara sıra öfkelenirsin aniden, çabuk parlarsın, geçer sonra.Bir taşın üstüne oturup düşünmezsin öyle geleceğini kara kara, anı yaşamaya bakarsın...Seversin özgürlüğünü, asi olmayı...Bir damla suda fırtınalar koparmayı, hayatı dolu dolu yaşamayı...”

Uçuk pembe bir ruj var küçük dudaklarında çocuk kalmanı sağlayan...Çekingen bakışların arasında ürkek gülüşlerini saklamışsın.

Lacivert, yeşil, siyah kareli gömleğin sarmış vücudunu.Sonsuzluk diye bağıyor lacivertin.Siyah, çocuksu bedenine inat güçlü olduğunu savunuyor sorgusuzca.Gizemlilik katıyor aynadaki yansımana.Karanlık şeyler söylemek gelmiyor içimden küçük kız!Yeşilin dinlendiriyor bedenini, güven veriyor.İçindeki yaratıcı seni çıkarıyor ortaya...Yap diyor bir yanın, kalmıyorsun hiçbir sözün altında...

Mor ve mavi...Batikli eteğin karıştırmış renkleri birbirine.İçindeki hani melankolik, ara sıra sinirlenen yanını ortaya çıkarıyor mor...Servet, mal ve iltifat düşkünlü yapıyor o çocuksu seni.Mavi de bastırıyor bu duygularını, hafifletiyor.Sakin ol çocuk, sakın ol!Düşün uçsuz bucaksız gökyüzünü...Beyaz güvercinsin işte, henüz uçmayı başaramayan...Huzur veriyor o sonsuz maviliğe ait olduğunu bilmek, biraz da özlemlili yapıyor küçük yüreğini.

Sarı çoraplar var ayağında çocuk, iyiliksever yanını ortaya çıkaran, yardımsever yapan içindeki seni...Dikkat çekiyor, sevinç uyandırıyor bedende...Hükmetmeni sağlıyor, sen egemen olmayı hiç istemesen de...

Turuncu bez ayakkabıların aydınlık sarı çoraplarını örten...Kin tutmuyorsun hiç kimseye, sakın kalmanı sağlıyor bez ayakkabıların.

Uzaklaşıyorsun sihirli aynadan, gökyüzüne çeviriyorsun aydınlık yüzünü.Uçmayı yeni öğrenen beyaz güvercin, kanat çırpıyor mavi gökyüzüne...Kırmızı, turuncu, sarı güneşe yükseliyor usulca, batmak üzere iki tepenin arasından...Hava siyaha çevirmek üzer mavisini...Yeşil çimenliklerin üzerinde piknik yapanları izliyor ufak gözleriyle...Pembe çiçekleri toplayan küçük çocukları izliyor, çıkabildiği en yüksek tepeden...Gelip konuyor, avuçlarına sonra...”

“Beyazsın sen!Tüm renklerin bittiği yerde başlıyor hayatın.Aitsin gökyüzüne küçük kuş.Öğrenmişsin uçmayı.Hadi, çırp kanatlarını mavi gökyüzüne...Mavi özgür kılar insanı...”

Didem ÇELİKÇEKİÇ

ÇALIŞTIK, ÇAĞRILDIK

Meltem KUNT

Okulumuzda her öğrencinin yapmak zorunda olduğu projelerden bir kısmı bu sene de bizi çeşitli yarışmalarda temsil ediyor. Bu sene arkadaşlarımız Tübitak, Mef,ve Dokuz Eylül Üniversitesi proje yarışmalarına biyoloji, fizik(mühendislik) kimya dallarında katıldılar. Bu dallarda arkadaşlarımız okulumuzu temsil etmenin yanı sıra, farklı projeleri inceleme ve çeşitli ortamlarda bulunma şansı yakaladılar.İşte bu projeler:

1) Okulumuz öğrencilerinden Aylin Göke ile Kadir Melih Albeyoğlu biyoloji dalında bir proje sundular. Projenin amacı, tavukların yemine insan sağlığına zarar vermeyecek katkılar yaparak, yumurta kalitesini artırmaktı. Bunun için tavuk yemine organik mineral olarak adlandırılan, organik yollardan elde edilmiş mineral katkısında bulundular. 15 haftalık deneme süresince çeşitli araçlarla yapılan ölçümler sonucu, yumurta kalitesini belirleyen çeşitli kriterlerde önemli boyutta olumlu gelişmeler kaydettiler. Sonuç olarak kaliteli yumurta üretiminin maliyetinden önemli miktarda kazanç sağladılar.

2) Bahar Melis Akyıldız, projesini fizik(mühendislik) dalında sundu. Projenin amacı Didim'deki gürültü seviyelerinin tespitini yaparak harita üzerinde gösterimi ve oluşan gürültünün civarda yaşayan halka etkisini araştırarak Didim şehir modelini belirlemektir. Didim ilçesi gürültü haritası, 4 ay boyunca Didim'in belirli bölgelerinde sonometre ile ölçümler yapılarak çıkartılmıştır.Sonuçta Didim için aşırı boyutta gürültü kirliliği saptanmıştır.Ancak Didim'in sürekli gelişen bir turizm alanı olduğu düşünülürse kimi önlemler alınması gerektiği ortaya konmuştur.

3) Sabiha Tezcan ve Övünç Yılmaz'ın proje çalışmaları ise kimya alanındaydı. Amaçları üç farklı koruyucu madde ile kaplanan dişlerin, sirke ortamında kütle ve renk açısından değişimini saptamak. Zeytinyağı, diş macunu ve bitkisel yağlarla kaplanan dişlerden minimum kütle kaybı ve maximum renk korunumu zeytinyağı ile saptanmıştır. Sonuç olarak zeytinyağının dişler üzerindeki koruyucu niteliğini ortaya koymuşlardır.

ÖZGÜRLÜK

Zaman geçer. Güneş batar. Tüm gücüyle çalıştığı bir gün daha sona erer. Şimdi güçlü, kara ellerini yıkayıp ; efendisinin kendisine layık gördüğü ekmeği suyu katık edip yeme vakti. Yemekten sonra ise Amerika'daki, İngiltere'deki, Fransa'daki tüm zenci kölelerle birlikte dua... Habersiz, fısıltıyla... "Tanrım! Bize çalışma gücü ver. Bizi aç susuz bırakma."

Amerika'nın keşfinden sonra öncelik bu toprakların işlenmesi oldu. İlk olarak yerli halk Avrupa'dan göçen toplum tarafından köleleştirildi. Daha sonralarını işlenmeyi bekleyen toprağın gerektirdiği iş gücü yerli halktan karşılanamamaya başladı. Bunun üzerine de Afrika'dan gemilerle köle ticaretine başlandı.

Gün başladığında yine işe koyulmak zorundadır. Çalışmak ve üretmelidir fakat asla kendi için değil. Ten rengi onu diğerlerinden ayırır. Farklıdır ve hizmet etmek zorundadır.

Afrika'dan gemilerle taşınan bu köleler oldukça güçlüdürler. Irklarının niteliği nedeniyle kas güçleri oldukça fazladır. Onların Amerika'nın doğa şartlarına uyum için geliştirdikleri adaptasyonlar, Amerika kıtasında isençini oluşturur. Bunun yanı sıra sosyal bilincin gelişmediği bir toplum olarak da köleleştirilmeye müsaittirler.

Amerika sömürgelerine zorunlu çalışmayla tükenen iş gücünün yerini alacak gücü sağlamaya yönelik zenci ticareti daha sonraları Avrupalılar tarafından kontrol edilen bir ticaret halini aldı. Bu ticaret öyle bir boyut alır ki Bristol ve Liverpool gibi şehirlerin ekonomik seviyesinin yükselmesini sağladı.

19. yüzyıl başlarında İngiltere'de zenci ticareti sorunlar yaratmaya başladı. 14 Mayıs 1833'te İngiltere zencilere özgürlük tanıdı. 1 Ağustos 1833'te de İngiltere sömürgelerindeki yaklaşık 670 bin köle azat edildi. Daha sonra Fransa'daki 260 bin köle serbest bırakıldı. Son olarak da iç karışıklar sonucu Amerika Birleşik Devletleri tarafından 1685 yılında özgürlük tanıdı.

Düşünmemişti hiç özgür olmayı. Artık istedikleri zaman çalışmayabilir daha önemlisi çalışmalarının karşılığını alabilirlerdi. O an düşünemese de günü geldiğinde dünyanın tümü için önem taşıyan mevkilerde bulunabilirlerdi. Ama arka sokaklar da yaşananları kimse bilemezdi.

Meltem KUNT

BAŞLICA SORUNUMUZ

Bugüne kadar biri bize yazın kar yağacağını söyleseydi sadece "saçmalama" der, gülerdik... Ya da sıcaklık dalgası gibi inanılmaz hava değişimlerinden bahsetseydi birçoğumuz bunun sadece paranoya olduğunu ve korkmanın yersiz olduğunu söylerdi... Fakat tüm söylenenler gerçek oldu!

Dünyamız git gide adını bile söylemekten korktuğumuz durumların içinde yer alacak. Aslında şu anda da yer almaya başladı bile. Bugüne kadar küresel ısınmanın dünyaya "yapabileceği" etki üzerine konuşan bilim adamları artık "yaşananlar" üzerine konuşmaya başladı. Küresel ısınma konusunda dünyanın önde gelen uzmanlarından biri olan Sir David King, "Dünyanın hızlı adımlarla büyük felaketlere yaklaştığını ve eğer önlem almazsak dünyanın sonunu hazırlayacağımızı" söylüyor.

Atmosferdeki kimi gazların oluşturduğu sera etkisiyle yeryüzünde yaşanan iklim değişikliklerine sebep olan küresel ısınma 19. yy ile 20. yy karşılaştırıldığında sıcaklığı yarım derece arttırdığı görülür. Karbondioksit gazının fazlalığı nedeniyle oluşan sera etkisiyle yeryüzünde küresel iklim değişimleri yaşanır. Yani dünyanın yüzey sıcaklığının artmasına küresel ısınma adı verilir.

Küresel ısınma dünya yüzeyinde farklı bölgelerde gittikçe daha belirgin olarak ortaya çıkıyor. Mesela bu güne kadar kar yağmamış olan Dubai'ye kar yağdı. Alplerdeki ve kutuplardaki buzların hızla eridiğini görüyoruz. Kışlar daha sıcak geçmeye başladı. Ve iklimler daha geç yaşanıyor. Göçlerin bile zamanı değişti. Birçok nehir ve göl kurumaya, çölleşmeye başladı. Mesela Aral gölü: dünyanın üçüncü büyük gölü dediğimiz Aral gölü'nün artık büyük bir bölümü çöle döndü. Bütün bunlar şunun göstergesi: dünyamız artık çölleşiyor... Yapılan son araştırmalara göre gerekli önlemler alınmazsa sadece 50 yıl sonra dünyadaki bütün buzullar eriyecek ve su seviyelerinde ciddi yükselmeler kaydedilecek. Bunun sonucunda kıyılarda toprak kayıp oluşacak ve temiz su kaynakları denizle bütünleşecek. Yazla kış, geceyle gündüz arasındaki sıcaklık farkı azalacak ve rüzgar akımları değişecek, fırtınaların sıklığı ve yönleri değişecek. Bütün bunlardan sonra dünya yaşanılacak bir hale gelecek. Kimilerinin söylediğine göre kıyamet kopacak.

Maalesef kendi yaşadığımız dünyayı kendimiz mahvediyoruz. Sorumsuzca ve duyarsızca.... Teknolojinin de etkisiyle dünyamıza gönderdiğimiz zararlı gazlar bütün bunlara sebep oluyor. Ve şu anda terörden bile daha büyük sorun haline gelen küresel ısınmayla uğraşmak zorunda kalıyoruz. Bütün bunlara rağmen ormanlarımızı bile çekinmeden yakabiliyoruz. Ve ya su, petrol gibi birçok yaşam için önemli kaynaklarımızı hiç acımadan savurarak kullanabiliyoruz. Olanların hepsini duyduğumuz, bildiğimiz, gördüğümüz halde...

Bu dünyada yaşayan birer fert olarak en önemli sorunumuz olan küresel ısınma için elimizden gelen ne varsa yapmalıyız. En azından ağaçlandırma çalışmalarına katılmalıyız. Sonuçta bu dünya bizim ve yaşayan da biziz.

Reyhan ERİM

kısa... kısa...

Tropik iklimlerden kopup gelmiş gibi...

Geçtiğimiz seneden beri devam eden bahçe düzenlemeleri sonunda sonuç verdi. Artık bahçemize girildiğinde ilk palmyelerimiz karşılıyor gelenleri. Ekilen çimlerin çıkması biraz uğraştırsa da (malum yağmur yağarken bile sulama gerektiriyorlar) şimdi okuldan çok bir parkı andırıyor.

İstikamet Ankara

Ortadoğu Teknik, Bilkent ve Hacettepe üniversitelerini tanıma amacı ile 13 Nisan- 17 Nisan tarihleri arasında Ankara gezisi düzenleyen okulumuz İç Anadolu'nun tozunu dumanına kattı. İlk olarak ,uykusuz geçen geçen gecenin ardından, Ortadoğu Teknik ve Bilkent üniversitelerini gezip daha sonra da Atatürk Orman Çiftliği'nde yorgunluk attık!!! İkinci gün Etnografya ve Anadolu Medeniyetleri müzelerini gezdikten sonra; ulu önderimizi ziyaret ettik. Kızılay'ın kalabalığında nasıl geçtiği belli olmaya dört saatten sonra Nevşehir'e hareket ettik.

Başarılarımız...

ÖSS'de ve proje yarışmalarında başarıdan başarıya koşan okulumuz son zamanlarda ilde kompozisyon alanında aldığı derecelerle de takdir ediliyor. Ağaç Sevgisi konulu İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından düzenlenen kompozisyon yarışmasında Fatma Aksoy birinci oldu. Ayrıca Kütüphane Haftası nedeniyle düzenlenen kompozisyon yarışmasında Merve Gülsen birinci oldu. Arkadaşlarımızı tebrik eder, başarılarının devamını dileriz.

Sedat Can Güney
Deniz ÇIRPAN

Muğla'ya yaptığımız teknik gezi(!)

- Eh Kamil, hadi çabuk!

Hah, işte otobüs kalkıyor. Sedat ve Mustafa Hocamızın uzun uğraşları sonunda Muğla'ya bir gezi yaptık. Daha önce görmüş olmamıza rağmen herkes şimdiye kadar yaptığı en eğlenceli geziye katıldı.

Muğla Üniversitesi ilk durağımızdı. Güneş ışınlarıyla ilgili bir sürü tepesi delik muhabbet yaptık. Tamamen güneş ışınlarıyla enerjisini sağlayan Türk evi bize "Vay be!" dedirtti.

Sarıgerme idi en eğlenceli olan. Mangal yaktık, kumsal voleybolu oynadık. En güzel olanı bazı hocalarımızın bazı oyunlardaki üstün başarılarını bize aksettirmesiydi(!).

Tekne bizim otobüsten sonraki taşıma aracımızdı. Çamur banyosundaki turistlerle dalga geçtikten sonra İztuzu'na gittik. Caretta caretta yumurtası görmek hayaliyle açtığımız deliklerden yengeç çıktı. Onları da kuşun biri yedi. Neyse ekolojiye katkımız olsun(!).

Özetle çok eğlenceliydi. Sevgili fizik hocalarından tek bir dileğimiz var. O da gezinin tekrar yapılması...

Eda İMRAK

Projeden Öğrendiklerim

Gamze GEZGEN

Bilim...

Bazıları için pek de önemli değil, gerekli de değil. Kim bilir belki de onların dünyaya baktığı pencereden öyle görünüyordur. Ama bilim yaşam için en önemli şeylerden birisi. Bu gün pek de işe yaramayan *zannettiğimiz* şeyler ileride önem kazanıyor.

Hepimizin biyoloji derslerinden tanıdığı Mendel, kilisenin bahçesinde bezelyeleri çaprazlarken başkaları onun hakkında ne düşündü dersiniz?

Açıkçası ben de proje için denemelere başlarken sıkılacağımı ve yorulacağımı düşünmedim değil. Ama sonradan fark ettim ki onlarla uğraşmak gerçekten de zevkli.

Kimler mi?

Bizim sınıftakilere sorarsanız “feromanyaklar”(proje konumuz feromon üzerineydi de) kimilerimiz dişilerine zehra gibi adlar taktı, proje öğretmenlerimiz olan Hülya ve Kurtuluş Hocalara sorarsanız *Mertensyella luschani*, proje ortağım olan Vedat ve bana sorarsanız semenderler. Kısaca kuyruklu kurbağalar.

Böyle bir çalışmanın bana neler kazandıracaklarını önce hiç düşünmemiştim ama o kadar çok şey öğrendim ki...

En başta 40 tane hayvan sizin sorumluluğunuzda. Yani hayvanları her hafta ellerimizle besledik.(üstelik kurtçukla besledik ve ben kurtçuklardan pek hoşlanmam ama işin içine benim için bu kadar önemli bir şey girince her şey farklı oluyor..)Sonra ne olursa olsun (ertesi gün sınavınız olabilir, hasta olabilirsiniz, yorgun olabilirsiniz) her akşam hayvanları deneye almak gerekiyor..neyse uzatmayayım:kısaca bana sorumluluk duygusu ve disiplin konusunda çok şey öğretti.

Bir de işin başka bir tarafı da var: Dostluk.Vedat’la bazen birlikte, bazen birbirimizin yerine ilgilendiğimiz oldu. Daha bir samimi olduk.

Bazı zorluklar olmadı değil hani. Örneğin semenderler nazik hayvanlar oldukları için iyi bakmak lazım. Ayrıca ortam değişiminden dolayı strese girip ölebiliyorlar(mış hocalarımın söylediğine göre.)İşte bu stresli ortam(!) yüzünden bir kaç semender öldü. İnanmayacaksınız belki ama biz ölen semenderin arkasından ağladık!(literatüre geçsin lütfen.Arkasından ağlanan ilk semender türü.)İşte böyle iki ay süren bu çalışmada Vedat da ben de gerçekten çok şey öğrendik. İkimiz de biyoloji ile uğraşmak isteyen insanlar olduğumuzdan, ilerideki yaşamımız hakkında da bize fikir verdi. Hem bilgi hem de davranış olarak bize çok şey kattığına ikimiz de hemfikiriz.

Sonu biraz klasik olacak ama içimden bu geliyor: Projemiz süresince bize yardımcı olan Hülya OLGUN ve Kurtuluş OLGUN'a, Kurtuluş Hoca'nın asistanı olan Aziz AVCI'ya ve okuldaki herkese teşekkür ederim..

Anadolu'nun Rengi

Anadolu'nun ruhudur kilimler. Kadınların emeğidir, duygularıdır, hayatıdır. Kilimlerin capcanlı renklerinde keşfedersiniz Anadolu toprağının uçsuz bucaksız diyarlarını . Açar kapılarını yeşiliyle,moruyla,kırmızısıyla..

Her deseniyle ayrı dünyaları barındırır içinde .Yaşananlar ince ince işlenir üstüne.Daha iyisi yoktur sanki anlatmak için.Her köşesi sürükler sizi.Kendinizi bulursunuz.

Nedir bu ölümsüzlük?Hiç bitip tükenmez o renkler.Nesiller boyu anlatıp dururlar kendilerini size.Anadolu kadınının akıttığı ter gibi doğal olmasından kaynaklanır sonsuzluğu.

Renkler doğal organik boyalardan (bitkisel,hayvansal boyalar) elde edilir.

İşte renk veren bitkilerin

- Şeyh otu(kırmızı)
- Sofora(süs bitkisi)
- S a f r a n
- Asma yaprağı:sarı,yeşil
- Nar kabuğu:kanarya
- Nane yaprağı:sarı,yeşil
- Soğan kabuğu:krem,açık
- Ayva yaprağı:açık

Hayvanlardan da:

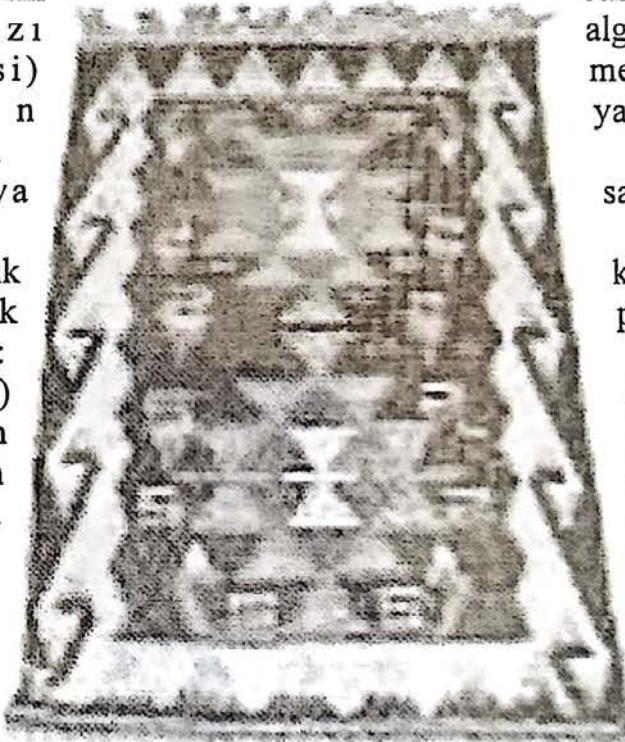
- Kırmızı(cochenille)
- üzerinde yaşayan
- boya ile karmen
- Hint sarısı denilen boya
- yaşayan deve ve fillerin
- Bunların yanı sıra renk
- hayvanların öd,dalak
- yararlanılır.

Renk elde ya da hayvansal eriktenler, liflerin artıran ,boyanın lifler

sağlayan şap,soda sodyum sülfat gibi mordan adı verilen maddeler ve boyanın dayanıklı ve parlak olmasını sağlayacak asit-baz-tuzlarla kaynatılır ve boyalar elde edilir.

Daha sonra bu boyaların içine bitkilerden ve hayvanlardan sağlanan dayanıklı lifler atılır ve renkli iplikçikler elde edilir.

Oturulur tezgahın başına.Kadınların konuşmasına gerek kalmaz artık.Dilleri dokudukları kilimler oluverir.Başlarlar dokumaya ta ki gecenin ayak sesleri işitilene kadar.Anlat anlat bitmez ki Anadolu..

bazıları:

alg):kırmızı

meyvesi:sarı,kahverengi

yaprağı:sarı,kahverengi

sarısı,koyu kahve

kahve

pembe,haki

denilen bir bitkinin böcekten elde edilen kırmızısı elde edilir.

Hindistan'da ve Çin'de bağırsaklarında oluşur.

elde etmek için gibi organlarından

edilecek olan bitkisel maddeler su gibi emme kabiliyetini üzerinde tutunmasını

RENKLİ MASKELER

Duygu BİLGİLİ
Melis AKYILDIZ

Rengarenk maskeler belki de duyguları gizlemenin önemli bir yolu. Hüzünlü ya da çok mutlu olduğumuzda takıyoruz yüzümüze maskelerimizi gizliyoruz duygularımızı, sevgilerimizi nefretlerimizi.. Hafif renklendirilmiş bir yüzle çıkıyoruz hayatımızın karşısına. bir bütün oluyoruz kıpkırmızı dudaklarımızla...

Yüzyıllardır kadınlar güzel olmak için ellerinden gelenleri yapmışlardır. Hangimiz annemizin makyaj malzemelerini kaçırpıp ; sürüp sürüştürüp geçmedik ki aynanın karşısına, doğallığımızı, gerçek güzelliğimizi maskenin ardında bırakarak...

Yaş ilerledikçe güzellik kadın için daha önemli bir hal alıyor. Öyle ki makyaj yapmadan sokağa çıkılamadığı oluyor. Yüzündeki kırışıklıkları , saçlarındaki beyazları kapatmak için tek çareyi kozmetikte arıyor. Aslında kozmetik sanıldığı kadar masum değil. İçinde bulunan kimyasallar insanda deri hastalıklarına yol açıyor. ABD Ulusal Mesleki Güvenlik Ve Sağlık Enstitüsü'nün yaptığı araştırmalara göre; kozmetikte kullanılan 2983 ürünün 774'ü zehirlenme, 146'sı tümör , 218'i üreme bozukluğuna yol açıyor. 884'ü de zehirli madde içeriyor.

Kozmetik ürünlerin içinde bulunan pyththalat , kömür katranı , fenile diyomin , benzen , formal dehit gibi kimyasal maddeler deriden kana geçip hücrelere ulaşarak zamanla bu hücrelerin şekil değiştirip kanserli hücre olmasına sebep oluyor. ayrıca 52 farklı ürün içinde bulunan tales kimyasal anne ve bebek sağlığını olumsuz etkiliyor.

Gülümsemek , mutluluğun ifadesi. karşımızdaki insanı mutlu ettiği gibi , genç kalmamızı da sağlıyor.

Botoks da genç görünmenin yollarından biri ama güzel olmak için mimiklerimizden vazgeçmek zorunda kalıyoruz. Botoks, Clostridium botulinum adlı bakterinin ürettiği sinir toksinlerinden biri. Bilinen en zehirli maddeler arasında yer alıyor. Bu toksin, sinir-kas birleşimlerinde etki gösteriyor ve kasların kasılmasını engelliyor. Normalde vücudumuzdaki kaslar sinirlerimizden uyarı alır. Bu madde sinir uçlarından salınan ve kastaki reseptörlere bağlanarak kasılmaya sebep olan asetilkolinin salınımını engeller. Toksin önce sinir ucunun içine giriyor, sonra da burada asetilkolinin salgılanmasında rol alan SNAP-25 adlı proteini parçalıyor, böylece etkilenmiş sinir uçları salgı yapamıyor ve kasları uyaramıyor. Daha sonra bu sinir uçları gelişip yeni kas-sinir birleşim noktaları oluşturuyor ve her şey normale dönüyor. Bu yüzden botoks'un etkisi üç dört ay sürüyor. Ve etki geçtiğinde tekrar enjeksiyon yapılabilir. Doz artırımının en büyük sakıncası, protein yapıda olan botulinum toksininin antikor oluşumunu tetikleme ihtimalinin olması. Botoks ile alın, kaş arası, göz kenarı kırışıklıkları, dudak üstü ve boyun çizgileri tedavi edilebiliyor.

Hızla gelişen kozmetik endüstrisine rağmen doğal ürünler her zaman cildimiz ve sağlığımız için daha yararlıdır. Yine de seçim sizin. Ama bize kalırsa güzel de olsanız çirkin de maskelerinizi çıkarıp gülümsemenizden asla taviz vermeyin.

RENKLERİN İNSANLARI

Bugün yeryüzünde altı milyardan fazla insan yaşamakta. Bu insanların her biri gerek dış görünüş yani fiziksel özellikler, gerekse psikolojik özellikler bakımından birbirinden çok farklı özellikler içermekteler. Hepimizin bildiği gibi bu değişimlere de DNA'mız neden olmaktadır. Aslında tüm insanlarda DNA'nın çok büyük bir bölümü tamamen aynı. Yalnızca yaklaşık %0.2'lik bir bölüm her birimizde farklı ve bize özel bulunmaktadır.

Bu farklılıklar arasında yüzümüzün şekli, hatları, vücut üyelerimiz gibi unsurları geçerse deri renklerimiz arasındaki farklılıklar da önemli ölçüde gözümüze çarpacaktır. Ve bu renkler bizim ırklara ayrılmamıza sebep olmaktadır. Aslında bilim adamları tüm insanların aynı başlangıç noktasından geldiğini düşünmektedir. Yani hepimiz zaman içerisinde yaşadığımız ortam gibi faktörler yüzünden çeşitli adaptasyonlara maruz kalarak farklılaştık ve bugünkü ırkları meydana getirdik. Antropolojistler insanları genel olarak birkaç ırka ayırmaktadır. Bunlar, "caucasoidler" (Avrupalı ya da beyaz), "mongoloidler" (Çinliler, Eskimolar ya da Amerika yerlileri bu gruba ait), "negroidler" (siyah Afrikalılar) ve "avustraloidler" yani Avustralya Aborijinleri'nden gelenlerdir. Tabi ki, bu grupların da kendi alt grupları da bulunmaktadır.

Vücudumuzda, derimizin rengini belirleyen en önemli etmen olarak melanin adlı pigmenti görmekteyiz. Bu pigment, aslında kahverengi olmasına rağmen derimizde bulunma miktarına göre bizim beyazdan siyaha doğru tonlarda deriye sahip olmamızı sağlıyor. Hepimizin vücudunda melanin pigmenti mutlaka bulunmaktadır. Ancak albino olarak adlandırdığımız kişilerde melanin bulunmamakta, bu da onların çok beyaz ya da pembeye yakın renklerde olmalarına neden olmaktadır. Bu durum aslında yanlış mutasyonlardan kaynaklanmaktadır.

Melaninin esas olarak derimizde bulunma görevi, deriyi ve bizi güneşin zararlı ultraviyole ışınlarından korumaktır. Deri hücrelerimizin her birinde farklı miktarlarda bulunan melanin, güneşin çok olduğu bir yere gittiğimizde artmakta, ve bütün deri hücrelerimize yayılmaktadır. Bu sayede güneş ışınlarının deriye nüfuz etme oranı azalmaktadır. Örneğin ekvatorial bölgelerde yaşayan insanların deri renklerinin çok koyu yani melanin miktarlarının çok fazla olması, bu bölgelerde çok yoğun bir şekilde gelen güneş ışınlarına karşı oluşturulmuş bir adaptasyondur.

Melanin miktarı da aslında genlerimiz tarafından kontrol edilmektedir. Ancak biz, genlerimiz tarafından belirlenmiş miktarda melaninle değil, genlerimiz tarafından belirlenmiş miktarda melanin bulundurma potansiyeli ile doğarız. Yani doğumdan sonra yaşadığımız yere göre ve genlerimizin belirlediği ölçüde derimizdeki melanin miktarı artar. Bununla birlikte doğumdan sonra, az güneş alan bir yerde, örneğin kutba yakın yerlerde yaşayan bir insan, eğer ekvatorial bir yere gidip yaşamaya başlarsa, o insandaki melanin miktarı çok az olduğundan güneş yanığı ve cilt kanseri tehlikesi önemli boyutlara ulaşır. Aynı şekilde, ekvatorial bir yerde yaşayan insan kutba yakın bir yere giderse de, D vitamini sentezinde önemli sorunlar yaşayacak ve sentezlenmesi için güneş ışığına gerek olan D vitamininin eksikliğini duyacaktır.

Melaninin miktarını kontrol eden birden çok gen çifti vardır vücudumuzda. Bu gen çiftleri döllenme esnasında aralarında çaprazlanarak doğacak bireyin deri rengini belirlerler. En basit anlamda iki çift genin deri rengini belirlediğini düşünürsek bunlarla ilgili birkaç çaprazlama yapabiliriz. Genlerimiz K ve T olsun. "m" az miktarda melanin bulunmasını, "M" ise çok miktarda melanin bulunmasını sağlayan genler olsun. İki birey seçelim. Birinin genleri MK MK MT MT, diğeri ise mK mK mT mT olsun. Yani bir birey çok koyu tenli iken diğeri, çok açık renkli olsun. Döllenme esnasında gen çiftlerinden (yani "K"lerden ne "T"lerden) yalnız birinin gideceğini unutmayalım ve buna göre çaprazlamaları yapalım. Oluşan bireyler mK Mk mT MT gibi bir az melanin bulunmasını sağlayan geni, bir de çok melanin bulunmasını sağlayan geni içerecektir. Bu durumda bireyler mutlaka koyu tenle açık ten arasında olacaktır. Eğer bu bireyler kendilerinininkine benzer özellikteki kişilerle evlenip çocuk sahibi olurlarsa, doğacak bireyler çok koyudan çok açığa doğru herhangi bir ten renginde olabilirler. Zaten bu tür durumlarda ara ten renkleri, ya da kahverenginin tonları ortaya çıkmaktadır.

Ülkemizde çok farklı renklerde derilere sahip olan insanlara pek fazla rastlanmamaktadır. Aslında bu durum da ırkların var olduğuna bir başka kanıttır. Fakat tüm dünya olarak düşünürsek insanlar arasında ten rengi açısından büyük bir çeşitlilik söz konusudur. Bu da, bence, her birimizi ya da üyesi olduğumuz toplumu kendine özgü kıldığından güzel bir şeydir. Yaşasın renkler ve farklılık!

Melih ALBEYOĞLU

MERCANLAR

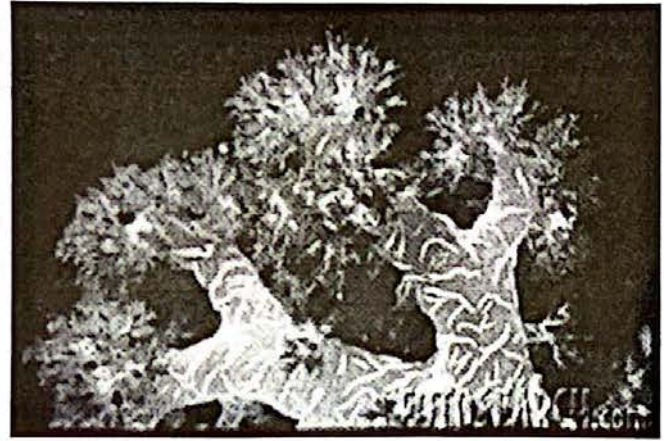

Denizlerin neşesidir mercanlar. Hoş bir tebessüm belki de. Renkleriyle kucak açarlar tüm canlılara. Bazen bir ev olurlar onlara bazen de yaşama nedeni.

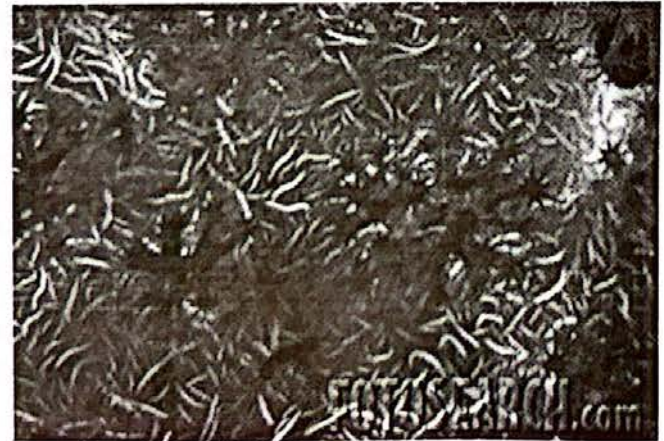
İnsanların özellikle süs eşyalarında kullandıkları mercanları, ne olduklarını, neyle geçindiklerini hiç düşündünüz mü? Renkli hayatlarıyla dikkatleri üzerine çeken mercanların her bir bireyine polip deniyor. Küçük oldukları için kompleks yapan polipler boyları bir santimden fazla olmamasına rağmen bir araya gelerek adaların ve kıta sahillerinin çevrelerinde binlerce kilometrelik alan kaplıyorlar. Tüm mercanlar yaklaşık 600.000 kilometrelik alanlarda yaşıyor. Polipler alt ucundan bir yüzeye bağlı, içi boş ve silindirik biçimindeki yapıdan oluşuyor. Serbest uçta yer alan ağız, dokunaçlarla çevrili. Besin toplama işlevi gören bu dokunaçlar, bir ölçüde uzanabilen ve avlarını felce uğratan yakıcı kapsüllerle donatılmış bulunuyor.

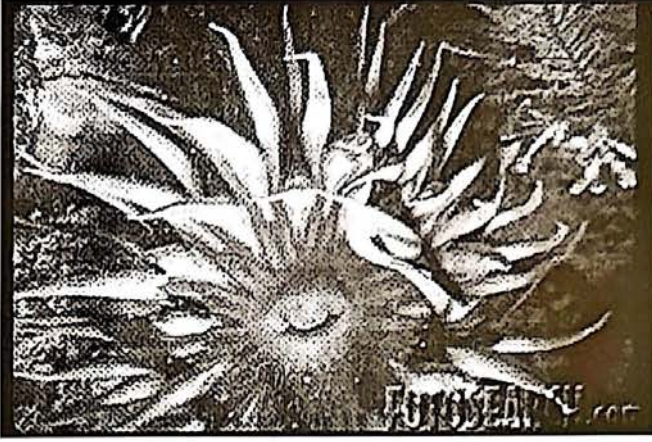
Mercanların en yakın arkadaşları

yosunlar. Yosunlar fotosentez yapıp mercanı doyurduğu yetmiyormuş gibi onların capcanlı renkleri almalarında da en büyük etken oluyor. Peki mercan resifleri nasıl oluşur? Mercanlar sert ve yumuşak olmak üzere iki gruba ayrılırlar. Sert mercanlar, korunmak ve belirli bir yapı içinde kolonileşmek için iskelet

oluştururlar. Yumuşak mercanlar iskelet oluşturmazlar Üst üste gelerek büyüyen ve yayılan iskelet yapısının altta kalan bölümleri zamanla dağılıp ezilerek sıkışır ve kristalleşerek kireç taşına dönüşür. Kireç taşının binlerce-milyonlarca yıl

birikmesiyle de günümüzde bilinen en büyük yapılar, yani mercan kayalıkları (resifleri) oluşur. Bu şekilde oluşmuş en büyük mercan kayalığı, Avustralya'nın Kuzeydoğu kıyısındaki Büyük Set Resifi'dir (Great Barrier Reef).

Çok narin olan mercanlar öyle her şartta hayatta kalamaz. 25°-30°C arasında kalan su sıcaklıklarını tercih eden, bol ışık ve berrak sular isteyen mercanların yaşama alanı, genelde 30° Kuzey ve 30° Güney enlemleri arasında sınırlı kalmıştır. Mercanların yaşamaları için gerekli olan en önemli unsur temiz sulardır. Fakat günümüzde, özellikle de son yüz yıl içinde ortaya çıkan ciddi boyutlardaki deniz kirlenmesi, binlerce canlıya yaşama alanı sağlayan mercanları tehdit etmektedir. Suların organik atıklarla yüklenmesi ve tortulanarak berraklığını yitirmesi sonucu mercanlar avantajlarını yitirmekte ve yerlerini hızla sünger gibi suyu filtreleyerek beslenen canlılara ve her tarafı kaplayan yosunlara bırakmaktadır. Ama bu konuda

çalışmalar yapılmıyor değil. 1994'te İrili ufaklı toplam 7017 adadan oluşan Filipinler'de bir proje başlatıldı. Bu projeye, bilinçsizce avlanma sonucu tahrip edilmiş kıyılarda, resif akvaryumlarından elde edilen tecrübelerle mercan tarlaları oluşturup bazı mercan türlerinin suni olarak üretilmesi hedefleniyor. Amaç, üretilen mercanların eczacılık endüstrisine, halka açık büyük akvaryumlara ve akvaryum sektörüne pazarlanarak yöre halkına ek bir gelir kaynağı yaratılması. Böylece mercan yetiştirmeyi öğrenen halkın daha bilinçli davranacağı ve kendi geçim kaynaklarını yok etmeyeceği, tersine koruyacağı düşünülüyor. Bu proje tabi ki doğal mercan resiflerini korumak için yeterli değildir; fakat bir başlangıçtır.

Kırmızı, turuncu ve capcanlı görünüşleriyle kalbimizin bir köşesini gülümsetirler. En önemlisi her zaman bayanların en zarif takılarıdır.

Özlem MERCAN

KOD ADI = C

Adı = Karbon

Kod adı = C

Atom Numarası = 6

Ağırlığı = 12,011

Yoğunluğu = 3,51

Ergime Noktası = 4000C

Yaşam açısından büyük bir önemi vardır karbonun. Son derece ilginç bu element doğada hem yalın halde bulunur, hem de başka elementlerle yaptığı bileşiklerle adından sıkça bahsettirir. Dünyadaki bütün ham madde kütlelerinin yaklaşık 500'de 1'ini yalın ya da bileşik haldeki 12,011 ağırlığındaki bu kıymetli elementimiz oluşturur.

Yalın halde karbon; elmas, grafit, odun kömürü ve is olarak bulunur. Kendini çok iyi kamufle ettiği için bu maddelerin içinde karbon olduğunu anlamakta zorlanabiliriz. Kömür, antrasit ve turbanın en az %90'ı katışıksız karbondan oluşur.

Karbon "Şekli karbon" (elmas, grafit gibi) ve "Şekilsiz karbon" (maden kömürü, antrasit gibi) olmak üzere iki şekilde bulunur. İki halde de tatsız, kokusuz, güç eriyen, uçabilen, bütün çözücülerde çözülmeyen bir cisimdir.

Bunların yanı sıra marifetli ametalimiz metallerle "karbür" denilen bileşikler yapar. En önemli karbür "kalsiyum karbür"dür. Taşların ve mozaiklerin temizlenmesinde ve parlatılmasında kullanılan "silisyum karbür" diğer bir karbon bileşiğidir. Buna ek olarak, hidrojenle birleşmesi sonucu "hidrokarbonları" azotla birleşmesi sonucu kuvvetli bir zehir olan "siyanür"ü, klorla birleşerek "tetraklorür"ü de söyleyebiliriz.

Dünya'nın dışında öteki gezegenlerde de karbon bulunur. Bilim adamları, Harley kuyruklu yıldızının çekirdeğinin (Merkezdeki ana gövdesinin) karbondan oluştuğunu belirlemişlerdir.

Desem herkes bilir oluşan ürünün karbondioksit olduğunu;

Özellikleri Renksiz, kokusuz olması

Bulunduğu yerler Gaz halinde, volkanik bölgelerde, suda çözünmüş olarak maden sularında, tüm canlılarda solunum sonucu ortaya çıkan ürün olarak yaşantımızın içinde.

Son söz olarak

Karbon canlılar aleminin organsal bölümlerinde olduğu gibi organsal olmayan bileşiminde de yer alan tabiatta sayısız bileşikler içinde bulunan bir ametaldir, diyebiliriz.

Gizem ÇAKIRÖZ

Katı Pişirilmiş Bir Yumurta

Günlük hayatımızda dikkatimizi çekmeyen çoğu zaman olağan olarak karşıladığımız o kadar çok ilginç olay var ki...Mesela bize gösterilen antika bir tablonun gerçekte o kadar değerli olup olmadığını nasıl anlayabiliriz ya da bir yumurtanın bazen niye çok kötü koktuğunu.

Bir çoğumuz katı pişirilmiş yumurta yemiştir.Pişirmesi kolaydır ve bellidir.Fakat en son ne zaman kaynatma projesi hakkında düşündünüz ya da pişirilmiş yumurtaya dikkatlice baktınız?Bir yumurta pişerken birçok kimyasal ve fiziksel değişimler oluşur.Tavuk yumurtası karmaşık bir kimyasal sistemdir,ama biz bir yumurtayı kıldığımızda gördüğümüz üç ana kat üzerine odaklanacağız.

Kabuk ,iç bileşenleri,dışarıdaki çevreden korur, fakat havanın geçebileceği mikroskobik porlara sahiptir.Albuminin yaklaşık % 88 i

su, % 12 si ise proteindir.Yumurtanın sarısı %50 su,%34 yağ,%16 protein ve Fe II iyonları içerir.Proteinler aminoasitlerden oluşan polimerlerdir.Çözeltide her bir uzun protein molekülü, molekülün hidrofobik kısımları içeri gömülmüş, hidrofilik kısımları ise çözeltiyle temas halinde,dışta olacak şekilde katlanır.Bu, bir proteinin ,normal fizyolojik fonksiyonlarını yerine getirmesine izin veren karalı veya doğal bir durumdur.Isı protein moleküllerinin katlanmamasına ya da denatüre olmasına sebep olur.Ayrıca asit, tuz gibi kimyasallar da proteinleri denatüre edebilir.Su ile temastan kaçınmak için , denatüre proteinle hidrofobik kısımları birlikte kümelenirler, ya da mat beyaz, yarı sert bir katı oluşturarak pıhtılaşır.Isıtma bazı proteinleri bozar, öyle ki ,içindeki sülfür, bazen kaynamış yumurtanın kabuğu kırıldığında saptanabilen kötü kokulu hidrojen sülfür gazını oluşturmak üzere hidrojenle birleşir.

Prusya Mavili Tabloların Yaşı

1995'te adı bilinmeyen bir bağışçı tarafından Amherst, Massachusetts'teki Mead Art Museum'a bir asilzade bayanın portresi adıyla bir tablo verildi.Tahta paneldeki küçük bir büst boyundaki portrede asil doğmuş, bilinmeyen bir genç bayan görünüyordu.Arka zemin, tahta bölmeli lambrinin üstünde altın fleur-de-lys desenli mavi duvar kağıtlı tam boy Rönesans dönemi portrelerin karakteristik yapısındaydı. Zengin giyimli Fransız kraliyet arması gibi ayrıntılar onun kraliyet ailesinden değilse bile bir saray mensubu olduğunu gösteriyordu. Tablonun kraliyet resim okulundan Francois Clouet'e (1522-1572)

ait olduğunu belirtmişti,

Bağışlayanın elindeyken tablo bir kedi tarafından tırmaklanmıştı.Çizgiyi tamir etmesi istenen sanat koruyucusu kızın şapkası ve duvar kağıdında kullanılan mavi boyadan şüphelendi,Mikroskobik görüntülerin analizi gösterdi ki pigment 1704-1707 arasında bir Alman boya üreticisi tarafından keşfedilen bir koordinasyon bileşiği olan Prusya Mavisi(ferri ferro siyanür) idi.

Prusya Mavisi keşfinden önce ressamların kullandığı üç pigment vardı:bunlar azurit, smalt(kobalt ve arsenikten meydana gelen bir kompleks)ve ultramarin mavisi idi.Prusya mavisi renginin şiddeti ve derinliği sebebiyle ressamlar tarafından 1700 lü yılların başlarından sonraki tablo çalışmalarında kullanıldı.

Fatma AKSOY

ÖLDÜREN RENKLER; KIRMIZI, SARI ve GRİ

Napoleon Bonaparte 5 Mayıs 1821'de öldü. Doktoru tarafından da imzalanan resmi açıklamada ölüm nedeni mide kanseri olarak gösterilmişti. Hastalık eski imparatoru St.Helena Adasında sadece altı ayda mezara götürmüştü.

Yapılan açıklama asla inandırıcı bulunmadı. İmparator Napoleon'a yakın olanlar onun zehirlendiğini savundular. Hatta Napoleon bile bu konuya Fransız kalmamıştı. Son günlerinde "İngiliz oligarşisinin suikastine kurban gidiyorum." demişti.

Ama Napoleon neyle ve nasıl zehirlenmişti? O dönem, zehir çeşitlerinin bol olduğu bir zamandı. Ama katil kuşku çekmemek için bunları kullanmamıştı. Onun kullandığı zehir suda çözünebilen, tatsız, belirli bir zaman sonra tespit edilmesi çok güç, etkili ama yavaş yavaş öldüren bir zehir olmalıydı. Böyle bir zehir doğada sarı, kırmızı ve gri gibi ihtişamlı

renklerle bulunan arseniğin zararlı olan hali Arsenik III Oksit(AsO_3)' ti. Bu beyaz önceleri "miras tozu" olarak biliniyordu. Ona böyle denmesinin nedeni ise torunların mirasa sahip olabilmek için büyükbabasının şarabına bu tozdan ekleyebilmesiydi.

Her yere Napoleon Bonaparte'nin arsenikle zehirlendiği söylentileri yayılıyordu. Ama bir kanıt gerekliydi, kuşkuyu kafalardan silecek bir kanıt. Ne var ki, tanıklar ve pek çok kanıt yok olmuştu. Tek seçenek olarak gözüken imparatorun mezarını açıp incelemek ise saygısızlık olurdu ve büyük bir tepki doğururdu.

Olayın üzerinden 140 yıl sonra İskoçya'da bir araştırma grubu kuruldu. Grubun başında Smith ve Forshufwood adlarında iki doktor vardı. Doktorlar dünyanın pek çok yerinde Napoleon'dan kalan bir parça şey aradılar. Sonunda ölümden sonra Napoleon'a ait birkaç saç teli buldular. Doktorlar organizmanın arseniği saçlarda biriktirdiğini biliyorlardı. Ama Smith ve Forshufwood'un yaptıkları analizler hata payını ortadan kaldıracak duyarlılıkta değildi. Tam bu sırada İsveçli Fizikçi Wassen de araştırmaya katıldı. Saç tellerini alüminyum bir silindire koydu ve birkaç saat boyunca uranyum reaktöründe tuttu. Sonuçta Napoleon'un arsenikten öldüğü kanıtlandı. Arsenik miktarı normalin 13 katıydı. Bunun yanında yeni kanıtlar da ortaya çıkıyordu. Napoleon'un 6 yıl kaldığı St. Helena Adasındaki duvar kağıdında o

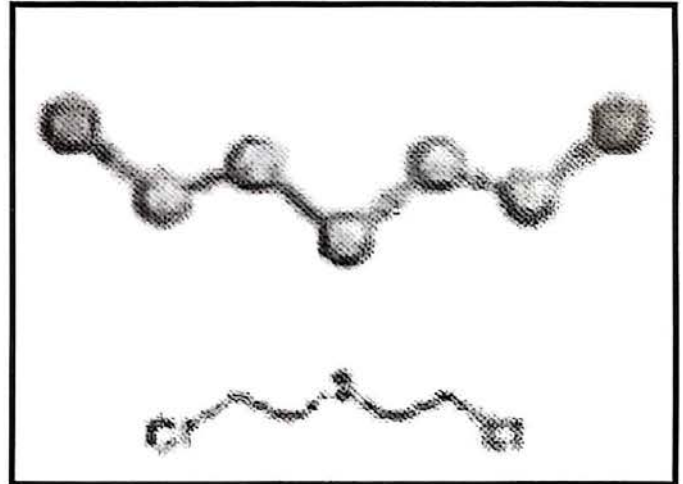
dönemde yaygın olarak kullanılan bakır arsenatın (CuHAsO_4) ortaya çıkmasıydı. Nemli bir iklime sahip olan adada duvar kağıdında küfler oluşuyordu. Bu küfler arseniği uçucu ve zehirli olan temel arsine ($(\text{CH}_3)_3\text{As}$) dönüştürmüş olabilirdi. Bu zehirli dumanı uzun süre soluyan Napoleon'un sağlığı kötüleşmiş ve belki de ölüm sebebi olmuştu. Bu yeni kanıt ölüm sebebi olmasa bile Napoleon'un vücudundaki arseniğin nedenini açıklıyordu. Peki ama bilim adamları ölüm gerçeğini nasıl ortaya çıkarmışlardı ve arsenik neydi?

Bilim adamlarının olayı nasıl çözdüklerini bir yana bırakıp önce arseniği tanıyalım. Periyodik tabloda kararlı bir element olarak tanınan arsenik yalnız bir elementtir. Örneğin Arsenik; kalay gibi hepsi doğada bulunan 10 farklı atomdan oluşmaz. Arsenik tektir ve meteloid yani yarımetaldir. Çekirdeğinde 33 proton ve 42 nötron içerir. Bunu da oldukça kararlı bir yapı edebiliriz. Ayrıca arsenik doğada sarı,

kırmızı ve gri renkleriyle bulunur.

Bugüne kadar hiç kimse arsenikte radyoaktiflik saptayamadı. Ama arseniğin çekirdeğine bir yolla fazladan nötron sokulursa kararlılığı kaybolur ve radyoaktif bir arsenik izotopu olur bu izotop kimyasal yöntemlere başvurulmaksızın basit bir radyoaktif yayım belirleyicisiyle belirlenebilir. Aktif arsenik ne kadar çoksa radyasyon da o kadar şiddetli olur. Bu basit işleme ise aktivasyon denir. Basit olduğu kadar önemli olan bu yöntemle 10^{-10} ve 10^{-13} gram gibi sonsuz küçük miktarlardaki maddeler belirlenebilir. Bunun için incelenen maddeye bir nötron demeti gönderilir ve oluşan radyoaktif izotopların yaydığı radyasyon şiddeti ölçülür. Napoleon Bonaparte'nin ölüm sebebi yani arsenik de bu şekilde bulundu. Biz Napoleon'un nasıl öldüğünü bilmesek bile bilimin her şeye olduğu gibi tarihe de ışık tuttuğuna mükemmel bir örnek değil mi?

Atıf Emre BAYINDIR

Kimseyi suçlamıyorum. Aslında bir suçun var olduğunu da düşünmüyorum.

Yani içimde yanan ne intikamın teni delip geçerek kurbanımı vuran zehirli mavi ateşi ne de yok oldukça yeniden var edilerek yanan günahkar bir beden kullerine karışmış kızıl cehennem ateşi.

Tanrının, güneşi her söndürüşünde, karanlıkta kalacak olanlara umudu asla kaybetmemeleri için sunduğu bir hediye aslında içimdeki

Karanlıkta kalanlara ulaştırılmak üzere bir böceğe bahşedilmiş ateş. Ne yolun uzunluğuna, ne karanlığın derinliğine, ne ateşin büyüklüğüne bakmaksızın umut etsinler diye.

Sebebini hiç sormadım belki merak ettim ama hiç sormadım. Ateş böcekleri niye aşık olur diye.

"Yüreğim ıslaktır benim
Kuytulara ağlamaktan
Ve hafif uçuktur rengi
Kurusun diye kaç kez
Güneşe asılmaktan"

Sunay Akın

Oysa hiperaktif yazların, aşırı canlılığında delicesine uçar, kanatları tutulmuşçasına gövdesindeki ateşten. Bilmeden nereye sürüldüğünü, ya da nereye varacağın yolculuğun.

"Duru bir suyun dibindeki renkli çakıl taşları
Nasıl taşarlarsa oynak renkleriyle biçimlerinden
Esneterek cansız ve katı sınırlarını;
Tıpkı o çakıllar gibi taşıyor benim de sesim,
Dilimdeki sözcükleri kalıplarından dışarı
Acıyla, hüznle ve umutsuzlukla
Çoğaltarak gün be gün bilinmedik bir aşkı"

Metin Altıok

İzledikçe yollarını bıraktığı çakıl taşlarının ardından hiç kaybolmayacağına ve hiç kaybetmeyeceğine inanır.

Aslında sadece zanneder.

Ateş böcekleri de kaybolur/kaybeder.

"Alur yürür sıcak mavisi gökyüzünün
Kuşlar döner uzun yağmurlardan sonra bir gün
Bir sızlar yanar içinde büsbütün
Her şeye rağmen ellerin üşür"

Gülten Akın

Ateş böcekleri de üşür. Yalnızlık soğuk nefesini üfledikçe ensesine. Ve hissettikçe inip kalkan göğsünü, bilir canlıdır yalnızlık.

Zamanı yer

Zamanla büyür.

"Sen orda, bulutların arasında sessizce
Ya da bilmem hangi şehirde arzun
Garip bir türkünün ardında yürüyorsun
Benimse avuçlarımda
Gözlerinden artakalan
Birkaç yeşil renkli hayal denizi"

Kimse bilmez ateş böceklerinin umut etmediğini. Taşıdığı ateş yalnızca karanlıktan gelenlere aittir. Ve o bilmez ateş sadece bedenini aydınlatıp düşmanlarına belli etmek içindir kendini.

Ona bahşedilmiş bu görev onu ele vermekten yanadır.

Umutlarını kaçırdığı güneşten almasını söyler ateş

"Ben sana ait değilim!"

Oysa

"Karanlıkta hepsi birdir."

Murathan MUNGAN

ÖLÜMSÜZLÜK

Bedriye AÇIKGÖZ

Şehir şehir, ülke ülke dolaştığım yıllardandı. Ne güzel günler geçirmiştım. Normal zamanlarda o kadar uykucu olduğum halde uykuya bile tahammülüm kalmamıştı. Sürekli yeni yerler görmek yeni insanlarla tanışıp hikayelerini dinlemek ve aklımda yeni fikirlerin filizlerini vermek istiyordum.

Sibiry'a'da bulunduğum zaman yolum bir kasabadan geçiyordu. Dedim ya yeni insanlar tanımak istiyorum diye. Belki bu içinde kaldığım sevgi çölündendir. Daldım bir sokağa, küçük bir çocuk anladı ki benim yabancı olduğumu hemen ailesine haber verdi ve beni evlerine davet ettiler Soğuk bir ülkenin bu kadar sıcak insanları da varmış dedirttiler yaptıkları sohbet ve ikramlarla.

Tabii ben bir gezgin olarak hemen görebileceğim yerleri sordum. Birkaç tarihi kalıntıdan bahsettikten sonra birbirine bakıp güleştüler. Anladım çok önemli bir şeyler olduğunu ve heyecanla ağızlarından çıkacak her kelimeyi duymaya koyuldum. Bana nadide güzel ve gerçekten mucizevi bir çiçekten bahsettiler. Daha tam olarak anlatamamışlardı ki bu çiçeği görmek istediğimi söyledim. İkna çabalarından sonra yola koyulduk. Hiç karın eksik olmadığı bu beyaz ülkenin beyaz insanlarıyla.

Çiçek; ne kadar garibine gidiyor insanın böyle bir ülkede bu sözcüğü duyması ve yolda biraz efsaneden bahsettiler. Bir zamanlar bu buzul ülkesi yemyeşil ağaçların ve her mevsim canlı duran bitkilerin ülkesiymiş. Bunun yanında birbirinden güzel çeşitli çiçeklerde varmış. Hele bir şelalenin arkasında diğerlerinden daha güzel olduğu ispat bile istemeyenleri varmış ki ...Belki yüz kadar, belki sadece on tane biliniyor. Ama başka hiçbir yerde yokmuş bunlardan. Şifacının biri rastlamış bu çiçeklere ve sadece bir çiçek ve suyla yaptığı karışımla her hastalığa şifa veriyormuş. Fakat asıl etkisi ölümsüzlükmüş. Bunun bile farkına varmadan içirmiş hastalarına. Bu arada kendi de içmiş bir defa.

Ve yıllar sonra görmüş ki şifa verdiği hastalar da kendi de daha şıpasız ayakta, anlamışlar sırrı o zaman. Bir de kötü bir kral varmış o zamanlar. Gılgamış gibi ölümsüzlüğün sırrına erip her şeye hükmetmek istiyormuş. Tabii şifacının haberini duyar da durur mu? Hemen şifacıyı ve ölümsüz kalacak olan hastalarını sarayına hapsedmiş, kendide Sibiry'a'ya doğru yola çıkmış. Şelalenin yanına vardıklarında geçmiş arkasına şelalenin. O kötü kalbiyle zevkten kırıılarak çiçeklerden birine elini uzatmış, her yer buzullarla, karla kaplanmış. Kralın kendi de donmuş kalmış oracıkta. Askerleri korkmuşlar ve kaçmışlar kendi ülkelerine.

Ve daha sonraki hiç bir insan el uzatmaya cesaret edememiş bu çiçeklerle. Dediğim gibi kaç tane olduğu bilinmezmiş ama şu anda sadece bir çiçek varmış.

Artık varmıştık. Efsanede ki gibi şelalenin değil de buz kütesinin ardındaydı çiçek. Eflatunu, moru her türlü tonu vardı çiçekte, gerçekten de inanılmaz derecede güzel ve bir o kadar da canlı duruyordu karşımızda.

Onun bu zamana kadar nasıl yaşadığıysa meçhul. Oradan ayrıldığımızda ben hale efsanenin doğru olup olmadığını düşünüyordum. Bazı geceler halâ aklıma gelir ve ölümsüz olmanın nasıl bir şey olacağını düşünür dururum.

Göç Türküsü

Ayşegül GELMİŞ

"Gelen yağmur gökten inince
İçim ağlar inceden ince
Acıdan boğazımızda düğümler büyürken
Yürü oğul, yürü
Gidelim buralardan
Göçe güller sermiş siyahından kervan
Yürü oğul yürü
Gitmeliyiz buralardan..."

Şimdi bu türküyü söylüyor analar. Hasret, özlem, yitirilen umutlar, sorular uzayıp gidiyor içlerinde. Hepsi birbirine ekleniyor, sonra göç kervanına adanıyor tüm yaşananlar.

Siyah-beyaz eski bir fotoğrafa sığar mıydı yaşananlar? Zaman dururdu bir süreliğine. Renkler solardı. O iki renk arasında akardı zaman. Siyah-beyaz... Hayatımız da öyle değil miydi zaten? Bazen siyah, bazen beyaz. Bazen mutlu, bazen huzursuz. Bazen umutlu, bazen...

Niye yaşadığımızı bilmeden yaşırdık çoğu zaman. Dün bizden neler götürdü, ya da yarın bizden neler götürecekti bilmezdik. Hayatı gizemli kılan buydu belki de. Farketmeden yaşıyorduk. Gülüşlerimize bilmediklerimiz karışmıştı çünkü.

Yanı başımızda neler yaşanmıştı oysa. Bizler yaşamadıklarımızı yok sayıyorduk belki de. Ama yaşanmıştı onlar. Kabullenmek gerekliydi.

Karşı komşumuz Salih Amca'da hep bir derinlik vardı. Sanki acıyı yaşamıştı sonuna kadar, üzülmişti, yıpranmıştı. Zamanı tersine çevirip yaşanmışları gözden geçiriyoruz.

Bazen istemez miydik zamanı tersine çevirmeyi?

1948'de Yugoslavya'da doğduğunu öğreniyorum Salih Amca'nın. Üçüncü tekil şahıslara yüklüyoruz hikayeyi. Zaman tersine akıyor bir süre.

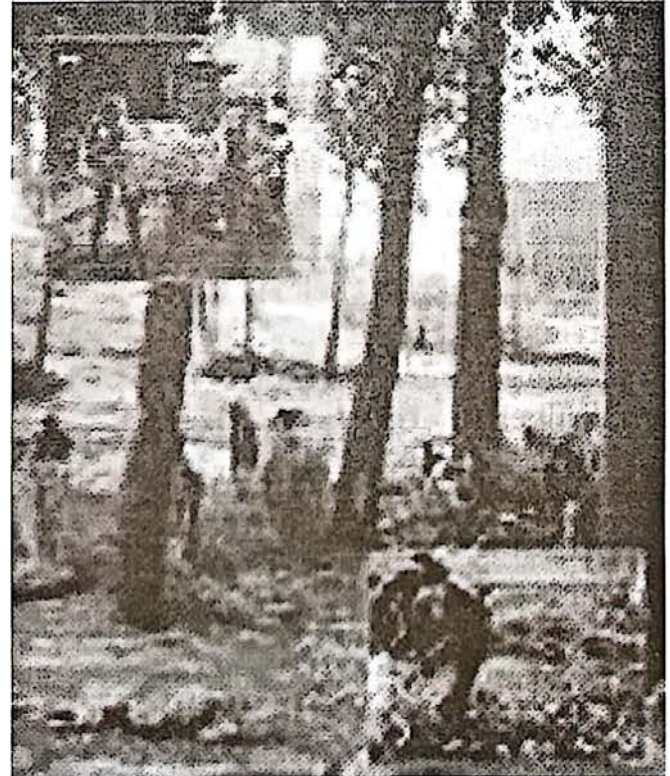
Vatan nedir? Doğduğun yaşadığın topraklar mı sadece? Vatan özgürlük demektir. Vatan uğruna kanlarını dökenleri anıyorum şimdilerde. Bir şey yapamamak çıldırtsa da beni, beklemem gerek, biraz daha büyümek gerek.

Onlar için de vatan Yugoslavya'ydı bir zamanlar. Fakat vatan özgürlük değildi onlar için. Çünkü baskıcı yönetim anlayışı, alınan ağır

vergiler, din ve kültür konusunda yapılan baskılar... Tüm bunlar vatan anlayışı değiştiriyordu. Salih amca, bunları anlatırken durgunlaşıyor yine. "Çok sıkıntılar çektim." Diyor. Bu cümleye sığdırmaya çalışıyor yaşananları.

Zaten sıkıntılar değil miydi hayatımıza yön veren? Her zorlukta biraz büyüdük, daha güçlü hissederdik kendimizi. Yaşadığımızı fark ederdik tekrar tekrar. Büyüyorum galiba. Yeni anlamlar yüklemeye başladım çünkü yaşananlara.

Salih amcanın ailesi de çok işkenceler çekmiş. Kalabalık aileden geliyormuş. Yugoslavya'daki yönetimden bahsetti. Bulundukları köyü muhtar yönetiyormuş. Ama yetkileri çok geniş bir muhtar. Yapılan tüm işkencelerden, alınan ağır vergilerden o sorumluymuş çünkü! Tüm bunlara daha fazla dayanamayan bir akrabasının köyün muhtarını öldürdüğünü anlatıyor. Bu kişi, muhtarı öldürdükten sonra, bir süre ortaya çıkmamış. Ama ailesine, çevresindekilere ve kendisine yapılanlara

daha fazla dayanamayarak suçunu itiraf etmiş. Son: cezaevi... Ama özgürlük tutkunu bu adam cezaevinde duramamış. Bir gece kaçmış oradan. Kendini nehre atıp soğukluğuna bakmadan; biraz tok ama çoğu zaman aç, Türkiye'ye ulaşmış. Burada teslim olmuş, fazla ceza almamış; ama Türkiye'de tutsak olmak bile özgürlükmiş onlar için.

Ve göç... Mart ayazı eserken, 1955'te, onlar tüm topraklarını ve evlerini bırakarak Türkiye'ye göç etmişler. Önce Çanakkale'ye, sonra da akrabalarının yanına Aydın'a.

Bilinmeyen yollarda olmak ne çok korkutur insanı!

Dönüş uzun yolların emektarı trenle yapılmış. Oradan getirdikleri birkaç eşya,

yiyecekleri bile aranmış. Ama onlar özgürlük tutkusuyla ve ağlamamak için son kez bile bakmamışlar yaşadıkları o topraklara...

Yeni bir yaşam... Sıkıntılı ama umutlu Salih amca, Türkiye'ye geldiklerinde fakir bir yaşam sürdüklerini ve çok çalıştıklarını söylüyor. Burada ilk önce akrabalarının yanında kalmışlar. Bu akrabaları daha önce Türkiye'ye göç etmiş. Onlara devlet tarafından biraz toprak ve barınabilecekleri yer verilmiş. Daha sonra hep beraber bu topraklardan geçimlerini sağlamışlar. Sıkıntı çekmişler. Aynı yerde uyumuşlar. Beraber çalışıp, her şeyi paylaşmışlar. Yedikleri yemeği, çekilen sıkıntıları, umutları... Bir süre sonra da kendi evlerini yapmışlar.

Salih amca 16 yaşında bir tekstil fabrikasına girmiş ve ilk evliliğini bu yaşlarında yapmış. Bir

kızı ve bir oğlu olmuş. 20 yaşına gelince de askere gitmiş. Ama dönüşünde hiç beklemediği olaylarla karşılaşmış. Kaçırıldığı, severek evlendiği eşinin onu aldattığını öğrenince de hemen boşanmış. (Tabi tüm bunları soramıyorum ona. İnsan hatırlamak istemez bazen yaşananları. Derinliklere gömer, bir daha da çıkarmaz. Derinlere inmiyorum ben de. Gün yüzüne çıkmaması gereken şeyler var çünkü.)

Aldatılmayı kabullenmek kolay değildir. Peki, nasıl kabulleniyoruz sahte dostluklarıyla bizi aldatanları!

1975'te tekrar misafir olarak Yugoslavya'ya gitmiş Salih amca... Evleri yıkılmış, toprakları başkalarına karşılıksız verilmiş. Çekilen tüm sıkıntılara rağmen, geri dönme fikrinden hiç bahsetmiyor şimdilerde.

Daha sonra 1976'da ikinci evlilik. Salih amca, 28 yıllık evli ve iki kızı var. Ayrıca torunları da. O hayatının son dönemlerinde belki de. Garip bir huzur yüzünde. Her acı biraz daha olgunlaştırmış ya insanı, işte o acılardan gelen bir olgunluk var üzerinde.

Rüzgar göç türküsünü uğulduyor yine. Sesi giderek uzaklaşıyor. Yaşananlar kalbin derinliklerine gömülüyor. Birinin yaşananları o derinliklerden çıkarması bekleniyor belki de.

Her gün kaç hikayenin içinden geçiyoruz? Kalabalık caddelerde yüzüne bile bakmadığımız insanlar, otogarların bekçisi boyacı çocuklar, köşe başlarındaki simitçiler, ne alırsan 1 milyoncular (artık 1 YTL'ciler oldu galiba ama insan alışamıyor işte...) hepsinde ayrı bir hikaye gizli belki de. Fark etmeden yaşıyoruz. Benciliz biraz. Yaşadığımız çağın gerekleri böyle diye kandırıyoruz kendimizi. Aldatılmayı kabullenmişiz doğarken...

Şimdi düşünüyorum da yaşayacağım neler var daha. Bazen bilmek istesem de, böylesi daha iyi. Tanıyamıyorum kendimi şimdi. Her hikayeden sonra böyle olurum. Sorular uzuyor içimde. Ben anlamayınca kendimi şarkılar anlatsın diye şarkılara bıraktım içimdekileri.

"Şimdi soruyorum kendime
Ben hangi zaman oyuncusuyum
Hangi zaman bahçesine
Geç inen yağmurdum..."

KIRILINCA OYUNCAK

Ufak adımlarla yürümelisin bu yollarda..Ufak ve yavaş..Yeni alınan kırmızı ayakkabıların çamura bulanmamalı çünkü..Her gün kaçıp buralara geldiğini bilmemeli kimse,sadece annen ya da..

Cebinde bir türlü biriktiremediğin paraların,üstünde mavi önlüğün..Yavaş ve dikkatli..Ve işte köşeyi dönünce,Vitrininde türlü türlü bebeklerin bulunduğu oyuncakçı dükkanı işte..

En köşedeydi benimki..Upuzun saçları vardı,kocaman masmavi gözleri..Pembe bir gelinliği vardı,kayıptı damadı..Aradım,bulamadım..Ya yanında başkaları vardı çoluklu çocuklu,ya da fazla büyüklerdi benimkine..

Annemin geçen ay aldığı yeşil elbiseli palyaço ordaydı işte..Hani şu burnu yanıp yanıp sönen,şarkı da söyleyen hatta..Ya şu,ya şu,emekleyen bebek..Hani şu sarı saçlarını bir o yana bir bu yana savuran..Annem kendine almıştı onu,koymuştu vitrine..Çok kızgın olduğum bir gün kırıp atmıştım onu..Annem de ağlamıştı sonra..İnsan her yaşta çocuk muydu?Yoksa oyuncaklar mıydı insanı çocuklaştıran,çocuk kalmasını sağlayan?

Pembe gelinlikli bebeğime Action Man'i mi alsaydım yoksa?I-ıh!Fazla erkeksi kaçardı..Hep kavga hep dövüş..Narindi benim bebeğim oysa,küçük kardeşimle yaptığım savaşta bile galip gelemezdi..Kırılırdı bir tarafları..Olmazdı.

Şu kocaman tekerlekleri olan jip,hani kırmızı..mor elbiseli keltoş bebeğin yanındaki hani..Hıh!O işte..Hayır hayır o değil..Bak şu elinde gitarı olan ayı var ya,erkek kardeşinin gece yatarken sarıldığı..Yanındaki araba işte..Of!Bir benim olsa..Binsem içine,gezsem tüm dünyayı..Şu beyaz uçakla da bulutlara uçsam sonra..Oradan beyaz örtünün üstüne atlasam,koştursam bir o tarafa bir bu tarafa..Kaybolsam gökyüzünde..Olduğum yere çöküp ağlasam sonra sessizce..

Oturduğum yer Barbi'nin o beyaz,yumuşacık koltuğu olsa,Sindy'yle birlikte laflasak azıcık..Oradan buradan işte..Veda vakti geldiğinde takıp Action Man'imi koluma,binsem kırmızı jipime..

Ufak adımlarla yürümelisin bu yollarda..Ufak ve yavaş..Seni eve kadar götürebilecek ne kırmızı jipin,ne de Action Man'in var çünkü..Kirlenmeye mahkum kırmızı ayakkabıların..Oh,düşün işte..

Ağlarmış insan canı yanınca,oyuncağı kırılınca ya da..Sen ağlama ama.Burnu yanıp yanıp sönen palyaçon eğlendirsin seni tüm mutsuzluklarında..Üşüdüğün an çocuk,gir yatağına,sarıl oyuncak ayına..

İyi geceler sana..

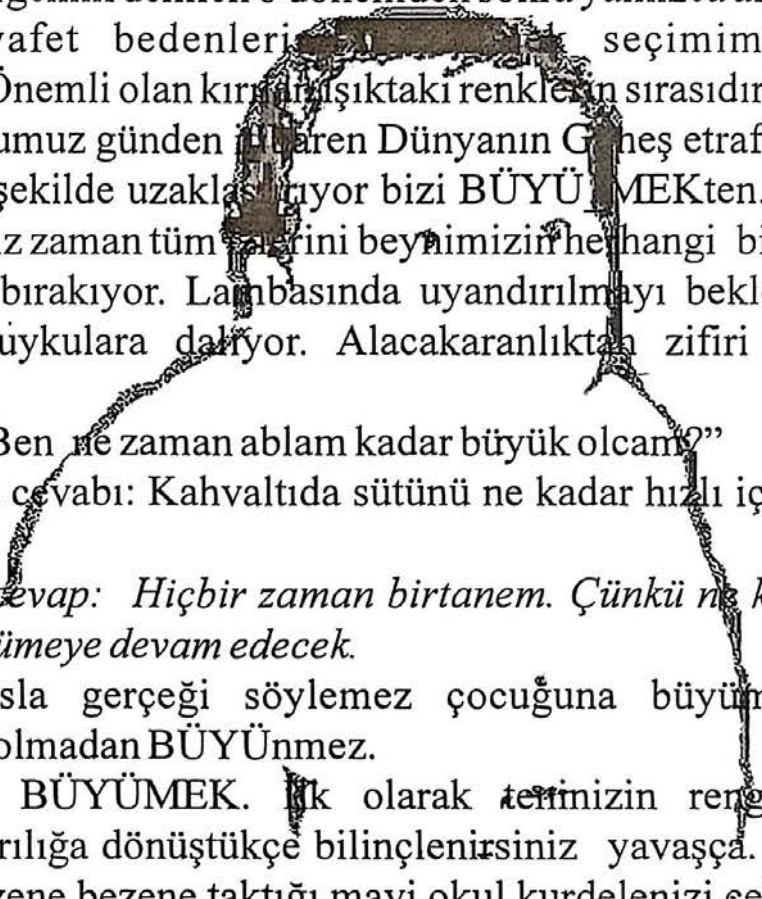

Aslı BIÇAKÇI

BÜYÜR müyüm?

Sihirli değneklerin olmadığı, burun oynatmaların işe yaramadığı bir dünyada yaşayabilmek için uydurduğumuz bir kavram: **BÜYÜ_MEK**

Elbiselerimize sığamamak ya da “Büyüyünce astronot olcam” hayallerinin peşinde koşmaktan farklı bir noktada gerçekleşen... Işığın küçük bir cam parçasında renklere parçalanışı kadar etkileyici ama basit...

Çünkü ergenlik denilen o dönemden sonra yalnızca alıp- verdiğimiz kilolar belirler kıyafet bedenleri. seçimimizi de mevcut iş imkanları... Önemli olan kıvrımlı ışıkta renklerin sırasıdır. Belki de ışık yoktur.

Doğduğumuz günden itibaren Dünyanın Güneş etrafında tamamladığı her tur garip bir şekilde uzaklaşıyor bizi **BÜYÜ_MEK**ten. O sayamadığımız, tutamadığımız zaman tüm varlığını beynimizin her hangi bir kıvrımında yaşayan bu kavrama bırakıyor. Lambasında uyandırılmayı bekleyen cinimiz gitgide daha derin uykulara dalgıyor. Alacakaranlıktan zifiri siyahlığa geçiş hız kazanıyor.

“Anne! Ben ne zaman ablam kadar büyük olcam?”

Annenin cevabı: Kahvaltıda sütünü ne kadar hızlı içersen o kadar çabuk yavrum.

Gerçek cevap: Hiçbir zaman birtanem. Çünkü ne kadar büyürsen büyü, ablan da büyümeye devam edecek.

Anne asla gerçeği söylemez çocuğuna büyümekten vazgeçmesin diye... Amaç olmadan **BÜYÜ**mez.

Geçişir **BÜYÜMEK**. İlk olarak teninizin rengi değişir. Teninizin pembeliği sarılığa dönüştükçe bilinçlenirsiniz yavaşça. Sonra hızlanır geçiş. Annenizin özene bezene taktığı mavi okul kurdelenizi çekmecenin derinlerine saklarsınız. Dantel yakalarınızın yerini bordo okul kravatları aldığı sırada, belki de hiçbir zaman ayır edememek üzere, sıkışır kalırsınız büyümekle **BÜYÜ_MEK** arasında.

Beliren ilk korkularımız büyümeye dairdir:

“Ya iyi bir liseye giremezsem.”, “Ya iyi bir üniversiteyi kazanamazsam.”, “İyi bir iş bulamazsam.” ...

...

BÜYÜ_MEK'i hem olduğu gibi kalıp hem de yerinde saymamak diye tanımlıyor benim beynim.

Ve korkuyorum **BÜYÜ**_yemeyip kaybolmaktan.

Meltem KUNT

ÜST

ÇEKMECE

Ahmet GÜRCAN

Ne gibi bir anlamı vardı ki hayatımızda renklerin?

Sunucu büyük bir heyecanla sorar yarışan kendisiymiş gibi sanki:

“Sarı zarf mı, yeşil zarf mı?”.

İnceden de sarı zarfı tutan sarışını süzmektedir ya artık bilinmez ipucu mu vermeye çalışıyor yoksa gerçek bir beğeni mi söz konusu.

Sonra Salih Amca yeşili seçer ve beyaz eşya takımını kazanır ama araba kırmızıdadır.

Bildiklerimizden öte bilmediklerimiz saklıdır renklerde.

Aslında birer sınırdır hepsi.

Şoförün canı çok sıkın:

“Zaten beş dakika geç kalmışım ulan şu kırmızıya da yakalanılır mı be? Müşteri de yok bu günlerde.”

Kırmızıya lanet eden, yeşile tapan ama sarıya karşı da kayıtsız kalamayan Aydın'da minibüs şoförlüğü yapan Rıza için de renkler böyledir. Onlar renk değil birer işarettir onun gözünde. Bir tabloda kırmızı görse biraz da yorum yapmak çabasına girse, rahatlıkla durağan düşünen bir sanatçı diyebilir. Ne de olsa yorumlar çağrışımlardan da doğmaz mı?

...

“Ali oğlum diğer renkleri kullanıver işte ne olacak ki?”

“Olmaz. Bana ne! O zaman insan yapamam, resimlerim insansız olur, bütün arkadaşlarım da dalga geçer sonra benimle. Madem tek satılmıyor yeni boya takımını alın o zaman.”

Ali ısrar eder ten rengi dediği yavru ağzıda. O gerçek gibi yapmak ister çünkü her şeyi. Bir insan çizmek ister. Öyle ki öğretmeni gördüğü an “Ali ne güzel çizmişsin, aynı fotoğraf gibi.” desin. Ali işte o zaman mutluluktan havalara uçar. Onun çağrışımları ve yorumları doğrudan olana ya da olmayana dayanır. Bu yüzden Picasso Ali'ye göre berbat bir ressamdır, Sevgi Yolunun köşesinde tanesi 5ytliden pastel boya

portre yapan amcaysa bir deha.

Boşuna zorlamayın kendinizi yaşamımın her dakikasına bir renk sokayım, onu daha anlamlı, daha açıklanabilir kılayım böylece diye. Çünkü siz şehvet rengidir der, kırmızı yaparsınız; Şoför Rıza size küfreder; Salih Amcanın aklına hiçbir zaman onun olmamış, ama kendini kaybetmiş saydığı arabası düşer; Ali'ye elmaları, kirazları düşündür, ağzı sulanır, acıkır.

ÇAĞRIŞIM

Kara Leke

O duvar bir gencin bıraktığı bir yapıtı. O duvardı hayal ettiği gibi boyamayı yani hayallerindeki gibi bir dünya çizmeyi düşünüyordu. Duvarı bembeyaza boyamıştı. Beyaz barışı ve sevgiyi anlatıyordu. Ama o el izleri, simsiyah el izleri, bazı kişiler kasıtlı olarak kirletmişti o duvarı. Belki kötülüklerini her yerde belli etmek istiyorlardı, belki de gerçek dünyayı anlatmak istiyordu o gence. Sen ne kadar uğraşırsan uğraş bazıları ellerini senin yaptığın işe karıştırarak ve bozacaklardı. İşte gerçektende gerçek dünya buydu.

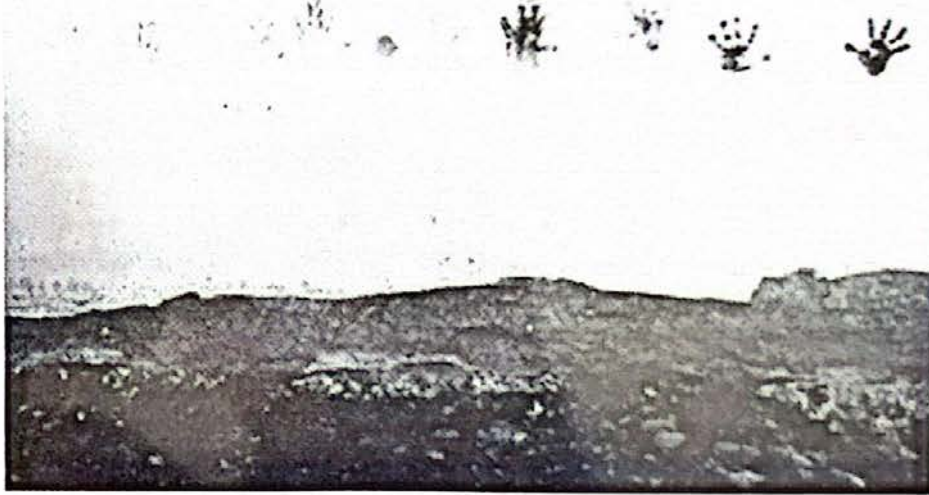
Barış ve sevgi dolu bir dünya dileğiyle.

"Kötülüklerden kapkara olmuş ellerimle dünyaya sınıksız tutunmaya çalışıyorum. Bataklıklar içerisinde yüzüyorum ama yine de içimde bir ümit, belki biri elimden tutar ve herkesin buhranlar içerisinde olduğu bu bataklıktan çekiverir beni; keklik seslerinin, daha yeni erimiş olan karın altından filizlenen çiçeklerin, şırıl şırıl akan derelerin ve insanların huzurla dolu olduğu bir dünyaya..."

Sabri Sayılğan

Çamurdan kurduğu krallığın prensiydi o... Islak duvar diplerinin ve yosunlu taşları arasında bir dünya kurmuştu kendine. Onun, evleri, şatoları, at arabaları, ekmek pişiren, halı dokuyan, tarlada çit süren ama teyzeler ve gülen çocuklarla dolu ülkesinde sadece mutluluğa yer vardı. Herkes onu ve etrafındaki diğer insanları çok severdi. O prensti. Herkese yardım eder, hayallerini gerçekleştirirdi. Çok büyük güçleri vardı onun ve bunları insanların mutlu etmek için kullanırdı. Sonra birden "Hemen eve gel yoksa kırarım bacaklarını!" diye bağırarak bir kadın sesiyle irkildi. Bütün hayallerini, umutlarını ellerindeki çamurlarla beraber duvara silerek hızla oradan uzaklaştı.

Melis YORULMAZ

"İnsanların hepsi farklıdır. Beyazı, siyahı, sarışını, esmeri... Bunu daha da uzatabiliriz ama herkes aslında özünde birbirine benzer. Ayrıntılara girdiğimizde ise işin içinden çıkamayız. Kaşların yapısı, burunun şekli, dudaklar, çene yapısı, dişler herkeste farklıdır. Olsa olsa bir tek göz yaşlarımız aynıdır. İnsanı koruyan gözyaşları... Yardıma muhtaç olduğumuzu gösterir, onlar da. Ve ne zaman yardıma muhtaç olsak, elimizi uzatırız biri bizi yerden kaldırsın diye. İnce, uzun parmaklı elimizi uzatırız. Tombul parmaklı elimizi ya da. Veya tırnaklarımız uzundur, elimizdeki damarlar çok bellidir. Yine de bunlar, hiçbir şeyi değiştirmmez; elimizi uzatırız birisine."

Karatuğ Ozan Birçan

Onlar işgalin çocukları onlar her sabah içlerinde bin bir korkuyla uyanıyorlar. Her an yanları başında çatışmalar, ölümler... Ama hayat devam ediyor. Artık her yerde bombalar patlamasa da işgal sürüyor v Irak'ın çocukları, işgalin çocukları, yaşamak zorunda olduklarını biliyorlar. Onlar çektikleri acılar nedeniyle çocukluklarını yaşayamıyorlar bile... ülkelerinin her yeri yıkık dökük savaşın izleri hala silinmemiş Derken küçük bir çocuk eğilip yerdeki çamura ellerini sürüyor daha sonra duvara sürüyor ellerini... Kim bilir, belki hala içinde bir umut var bu küçük çocuğun, gelecek güzel günlere inanıyor. Belki sadece çocukluğu yaşamak istiyor. Kendine oyun olsun diye sürüyor duvara, ve çocuk uzaklaşıyor oradan Koşarak, ardından pek çok soru ve duvarda el izlerini bırakarak...

Ahmet Burak KAYA

PENTİMENTO

Filiz ÖZÇELİK

Bütün korkularımı bir şamandıraya astım denizin korkuluğu diye bu yüzden sadece tuzdur eteğimdeki taşlar. İşte sırf bu yüzden kabuk bağlamış bacaklarımdaki yaralar büyümek hep canımı yakar.

Oysa hep gökyüzünderim imrenir bakışlarım öyle büyüktür ki çocuklar bir ona güvenir bir de ilkbahar rüzgarına emanet etmek için mor uçurtmalarını, bütün kış boyunca kutularda saklanmış annelerin çeyizlik porselenlerini sakladığı

"DİKKAT KIRILACAK EŞYA!"

Çünkü en güzel hayalleri en cesur umutları taşırlar kuyruklarında. Ve eğer gökyüzü isterse ki bunun için iyi bir çocuk olup anneleri hiç üzmemek gerekir, onlara nasıl sonsuz olunacağını öğretir.

-baba gökyüzü nerde biter

...

-ufka değişti zaman ellerim

ufka- uçar uçurtmalar...

hep gün batımlarında ararım ellerini gökyüzünün. oysa" hiç kimsenin yağmurun bile böyle küçük elleri yokmuş."

Ama yine de her gün batımında bir serçenin sevincini duyarım, soğğun acımasızlığına inat kaban tüylerinde, kardelen bir iliz daha verdi diye. Kışın bütün o kasvetine rağmen kalın beyaz bir sessizliğin üstünde minik izleriyle beklerken kırlangıçlara özenip niye hala gitmediklerini bir onlar bilir.

Ve gökyüzü dökerken yağmurlarını aslında kana kana ağladığını sadece serçeler bilir ıslak tüylerinde taşırlarken gözyaşlarını.

Damla damla

Çizgi çizgi

Siyah-beyaz

Ve göğün adağını, mavi damlayı, beklerler. Serçe mavisini olsun diye kanatları

Küçükken annemle gittiğimiz mezarlıklarda bir ağaca bağlardık annemin eski bir yazmasıyla dileklerimizi. Yani tutsaktı düşlerimiz kuru bir dala.

Nedense annemi hiç inandıramadım. Eğer izin verseydi yatak çarşaflarından kanat takıp omuzlarıma bir serçe olmama gökyüzüne götürürdüm dileklerini. Döndüğümde kanatlarıma bulaşmış mavi

Anne sakın yıkama olmaz mı?

Dergi ne zaman basıldı bilmiyorum ama bir ilkbahar yağmuruydu.

Baharın yorgunluğuna inat dolu dizgin, kışın sessizliğine, geveze.

Bugün yine yağmur yağıyordu. Gökyüzü ağlıyordu. Bir kez daha şahit oldum gökyüzünün de ağladığına ve bir kez daha hiç bir şey yapamadım sormaktan başka

"Mendil ister misiniz?"

Ayko'da yine bir düğün var. Güz güllerini söylüyor piyanist ya ama ben bu şarkıyı çok severdim, annem de çok severdi. Bu arada anne baba ben sizi çok seviyorum ikinizi de çok özledim. ve ablamla eniştem sizden bir isteğim var geleceğin küçük yaramazına söyler misiniz onu da çok seviyorum bu arada bu yazıyı yazdığım tarihi ve derginin dizgiden kaç günde geçtiğini deşifre etmiş olacağım ama bugün 7 mayıs dün ablamın doğum günüydü ve yarın anneler günü

Geçmiş doğum günün kutlu olsun ablacım

Annecim bu gül desenin için

Pentimento: bazen bir yağlı boya tablosu kazındığında altından çıkan bir iki ya da daha fazla kat yağlı boya

Otopsi: bir cinayetin ardından katilin ipuçlarını bulmak için kadavra yapılanlar

Bir kadavra deşildiğinde yaralarından çıkan bir iki ya da daha fazla ipucu

Remin: taşlarla bakılan fal.

Taşlar bir paçavranın üstüne açıldığında yazgıdan çıkan bir iki ya da daha fazla cinayet

Hadi çingene kadın sıra sende

dök taşlarını bak falına da şöyle hala umut var mı bendePENTİ

BİR PEMBE SEVGİ

-Sevgi ne? Soru sor demiştin sordum işte.

-Sevgi insanı büyük fedakârlıklar yapmaya sevk eden bağlılık ve ilgiden doğan duygu.

-Hayır. İlkokuldan kalma sözlükteki anlamını sormuyorum sana. Yüreğindeki anlamını soruyorum.

Sözlük anlamını okurken inceledin mi? İnceleseydin anlamların yanlış olduğunu anlardın. Büyük fedakârlıklar yapmaya sevk eden- Anneme duyduğum sevgiden, dünyaya duyduğum sevgiye kadar bencillik dolu yanlarımı gösterdim ben. Bir şeyi ya da kimseyi sevdiğimde sadece bana ait olmasını istedim. O bana bağlı iken, ben başkalarına da bağlı olmayı .-Bağlılık ve ilgiden doğan duygu-Bağlı olmadım ben hiçbir zaman sevdiğim şeye. Bağlanırsam kopamam zannettim, hep kaçtım. Ben kaçtım onun beklemesini istedim. Evet, içimde zaten var olan duygu; sevgi, sayesinde yeni bir duygunun doğmasına sebep oldum. Üzüntü

Bu kadar umutsuz olmaya ne gerek var diyeceksin. Sevgi sadece umut aslında. Umut bittiğinde sevgi de biter. Sevgilerimi kendim yok ettim. Teşellilerle umut yüklenince yeni sevgilere sahip olacağım!

-Gözlerini kapatsana, ne görüyorsun?

-Karşımda siluetin, kırmızısın sen. Kırmızı aşk mıydı?

-Hayır. Renklerin anlamlarını sen yaratacaksın. Kimileri için siyah matem, kimileri için otorite. Ben siyaha sevgiyi versem, ne olur? Ya benim sevgim siyahsa. Hüzünlü bir sevgiyse benimkisi ya da umutlu. Mateme de kırmızıyı veririm kimse karışmaz.

-O zaman kırmızının anlamı aykırı olsun öylesin çünkü. Beyaz kadar hüzünlüsün de, mavi kadar neşeli, siyah kadar sevgi dolu. Ama sevgiyle renkleri bağdaştırmak çok zor. Kişiye göre değişir çünkü. Herkes farklı yaşar sevgisini sevdasını. Her şey yürekte biter aslında.

Seversin dünyayı dolu dizgin
Ama o bunun farkında değildir.
Ayrılmak istemezsin dünyadan
Ama o senden ayrılacak
Yani sen elmayı seviyorsun diye
Elmanın da seni sevmesi şart mı.
Yani Tahir'i Zühre sevmeseydi artık
Yahut hiç sevmeseydi
Tahir ne kaybederdi Tahirliğinden?

Sevgi hayaller kurmaktı. Hayal kurdukça uzaklaştın benden. Benim sevgimin fedakârlığa ihtiyacı yok. Sadece seviyorum seni. Bu kadarından ben sorumluyum, kalanından sen. Sen beni sevsen de sevmesen de ben bir şey kaybetmem sevgimden ve kendimden.

Ne kadar uzak olursan ol, ne kadar yakın. Kalbimde hayallerle simgeli pembeyi, yanaklarımda mahçupluklarla dolu kırmızıyı kaybetmem ben.

Konuştukça kelimeler anlamını yitirir.

Yitirmedim ben dudaklarımdaki saydamlığın arasına gizlenmiş siyahlığı

Yanımdasın ama gözlerim kapalı.

Duygu BİLGİLİ

MUTLULUK

Mutluluk..onu düşünüyorum bazen. Nihat Hoca'nın sınıfta mutluluk mu başarı mı diye sorarak başlattığı monologundan beri daha da takıldı aklıma.

Sahi nedir o? Hayatımızda var olan ama bir türlü değerini bilemediğimiz, göremediğimiz bir giz mi; yoksa mutluluk bir ütopya da, ona ulaştığını düşünenler hayal görenlerimiz mi? Mutluluk gerçekten pembe mi, yoksa hayatımızın her rengine var da hayatı her reнге boyar mı?

Düşünüyorum da mutluluk elde edildiği ana kadar süren bir düşünce.. bir şeyi çok istersiniz, rüyalarınıza girer ama ona ulaştığınız anda biter bütün hayaller ...o artık bir gerçeğe dönüşmüştür; oysa hayal kurmak hep daha güzeldir. Zamanla tadını yitiren bir şekerleme gibi...küçük çocuk annesine onu aldırana kadar bin bir dil döker, sonra tadına bakar, bırakır elinden ve balon istemeye başlar...

Belki de hepimiz birer mutluluk arsız çocuğuz. Hayallere dalmış hep 'başka' yı düşünürken, kendi gerçekliğimizin içine sinmiş mutlulukları deyin yerindeyse ıskalıyoruz. Elimizdeki şekerin tadını çıkaracağımıza, o anın keyfine varmaya kendimize çok görüp daha fazlasının hayallerine kurban ediyoruz mutluluğu. Sanki mutluluk hep uzakta kalması gerekli bir şeymiş gibi ona doğru koşup duruyoruz. Oysa bilmek gerek sonuç yok bu yolun, hayaller sonsuzdur; zaten güzel olan da hayal kurmaktır ve mutluluk denilen şey o yolun sonunda ulaşacakları değil, o hayat yolunda yürümektir.

Bu yola bambaşka bir gözle bakabilmektir bazen. Güzellikleri çirkinlerden önce görebilmek, gülümsemek, şükretmek, sevmek, affedip rahatlamak, tembelce yatmak, içine atacağına bağırıp çağırmak, düşünmek, istemek, umut etmek, hatıralarından dönebilmek, çabalamak, düzeltmek, yorulmak...bazen olmuyor deyip çekip gitmek, vazgeçmek, unutmak, Dünya'nın çirkinliklerle dolu olduğunu bilip kabullenmek, yardım etmek, sarılmak, şarkılarda ağlamak, bazen de dürüst olup mutsuzluğunu kabullenebilmek geçeceğini bilerek...işte bu kadar basittir mutluluk...zor, imkansız, uzak değil yanı başında ve olanaklıdır. Yalnızca masallarda yaşanmaz üstelik.

Zaten hiç kimsenin hayatı bir Pamuk Prenses masalı değildir ve kimse pembe panjurlu evlerde hiç kavgası olmayan evlilikler sürmez. Fakat ömrünün bir zamanında

kendini Pamuk Prenses sanmamış, pembe panjurlu ev olmasa da kimi hayaller kurmamış bir insan da yoktur. Hayatlarımız o kadar da farklı değildir anlayacağınız. Hepimizin payına ağlamak da düşmüştür, gülmek de...ve biz sepetimize atılanlarla bizizdir. Önce ağlarız, yağmur yağar sonra gökkuşağı açar gönlümüzde...hayat ne hep çok kötü ne de hep mükemmeldir, güzelle çirkinin dansından ibarettir. onu öylece sevmek gerekir...

Ve hayat mutlulukları içinde taşır, yani beklemek gerektirmez. Aklımda kalmış bir sözdeki gibi: mutlu olmak için yarınları bekleriz, peki dünün yarınları bugünler değil mi? Evet, gülümsemek için en uygun gün bugündür...eğer bu fikre katılmıyorsanız en azından mutluluk diye bir şeyin var olduğuna emin olun. Bir şarkıdaki gibi: "çok uzakta öyle bir yer var, o yerlerde mutluluk var..."

Seray SARAY

RENKLİ İSTOP

*Siyahtır mürekkeğim
Ama akatırım kâğıtlara
Renklerimi
Fısıldar rüzgâr kulağıma nefesini
Dokunur yanağıma sevginin rengi
Prizma şeklindeki tabağımdan
Bir vişne yerim
Ekşi renkli*

*Kırmızı bir aşkla çarpar yüreğim
Ve yine aynı kırmızıyla
Haykırım dağlara
Atarım bir çığlık*

*Sarıyla yolculuğa çıkarım
Gelecek denizinde...
Sarı ya umut olur bana
Ya da biten bir filmin parçaları
Sonbaharda*

*Salonumun asaleti kahverengi
İç karartıcı binalar gri*

*Bu şiiri de bitirdim ya
Artık içim çok mavi!*

DENİZ GÜNCEL UĞRAŞ

LABİRENT

Fatma Yekta ÜRKMEZ

Bu okuduğun diğer hikayelerden farklı olacak. Kendi yolunu kendin seçeceksin sevgili okuyucu. İlk cümleyi okuduğunda bir labirente gireceksin. Çıkış kapısını sen belirleyeceksin. Ve işte ilk adım...

(1) Sabah her zaman kalktığın vakitte kalktın. Bir şeyler atıştırıp üzerini değiştirdin. Bakımlı olmak zorundasın. Her şey hazır olduğunda evden çıktın. Aşağı asansörle indin. Aslında asansörde boğulacak gibi oluyorsun ama bu topuklu ayakkabılar merdivenden inmene izin vermiyor. Dışarı çıkıp garaja geldin. İçinden o kara arabaya binmek gelmiyor bugün. Kafanı sağa çeviriyorsun köşede duran bisiklet sana göz kırıyor.

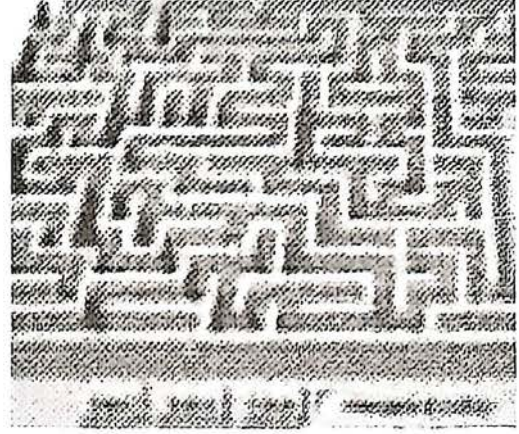
İşte ilk ayırım. Eğer “ben yine de arabayla gideyim. Yoksa şirkettekiler ne der?” diye düşünüyorsan arabanın anahtarı yanında. Atlayıp (3)'e doğru yola çık. Ama vaktin de var. Yukarı çıkıp rahat bir şeyler giymene yetecek kadar vakit. İstersen (2) seni bekliyor.

(5) Kabul etmelisin herkes garip garip bakıyor fakat bu sana çok iyi geldi. Bundan sonra böyle. Çaycı Hasan Efendi'den düşündüğün şekilde kahve istedin ve farkettil ki bir tek o anlıyor seni. Samimi ama mesafeyi koruyarak gülümsüyor sana. Sanki “Devam et.” diyor. Ve çalışmaya başlıyorsun.

Yoğun bir gün oldu. Mesai saati bittiğinde eve gideceksen (6)'ya, “Çıkıp dolaşayım. İçim içime sığmıyor.” diyorsan (8)'e, fazla mesaiye kalacaksan (9)'a git.

(2) Asansör ilk defa boğucu gelmiyor sana. Koşarak eve giriyorsun. Üzerini değiştirip merdivenlerden koşa koşa iniyorsun. Bisikletin selesine eşyalarını atıp basıyorsun pedala. Yolda çiçekçi takılıyor gözüne. Mavi, sarı, beyaz renk renk çiçekler. Durup bir buket çiçek alıyorsun. Aslında dalında güzel ama masayı biraz renklendirmek gerek. İşyerine geldiğinde çok neşelisin. Senin seçimine karışmadan edemeyeceğim. Doğru (5)'e.

(8) Çıkıp dolaşmaya başlıyorsun. Tam “Yorulдум. Yarın işe yorgun gitmeyeyim. Eve dönsem iyi olacak.” diye düşünüyorsun ki ertesi günün boş

olduğunu hatırlıyorsun. Tüm yorgunluğun geçiyor. Eve gidip arabaya biniyorsun. Bir günlüğüne yeni şehirlere doğru yol alıyorsun. İyi yolculuklar.

(3) Zor geldi çıkmak. Belki üşendin belki de... kendine itiraf etmekten korkuyorsun ama cesaret edemedin. Neyse yola çıktın artık. Hadi evrakları fazla bekletme.

İşyerine geldiğinde klasik selamlama faslının ardından çalışmaya başlayacaksan eğer (7)'ye git. Ama neşeli bir şekilde herkesi selamlayıp öncelikle bir kahve içeceksen (5)'e doğru yola çıkabilirsin.

(6) Eve geldin. Bir film izleyip çayını içtin. Biraz kitap okuyup uyudun. Genelde geç geldiğin için evin tadını çıkaramamış olduğunu fark ettin. Bugün yeni şeyler öğrenmiş oldun. Hiç fena değil.

(9) Eski köye yeni adet getirmeye gerek yok. Her zaman nasıl bir bitiş yapıyorsan yine aynı bitiş tekrarlayacaksın. Yorgunluktan bitmiş bir şekilde kendini yatağa atacaksın ve ertesi sabah yorgun bir güne başlayacaksın.

(7) Oturup çalışmaya başladın. Gün bittiğinde senin önüne (6)-(8)-(9)'u sunacağım. Ama sen (9)'u seçeceksin. Ne de olsa...

Labirentten çıktın artık. Hangi kapıdan çıktın bilmiyorum. Ama tekrar girip diğer kapıları da dene. Sonra da otur ve düşün. Sence hangi sen daha mutlu?

RAMAN

Buğra ÖZKAN

- Çekil yolumdan gözcü!
- Bu kapıyı ben mühürledim ve bugünün giriş rengini söylemezsen şehre giremezsin.

Bu, gözcünün söylediği son sözler oldu. Hayatında görmediği renklerin hepsi bir anda gözlerinin önüne geldi ve sonra her şey karardı. Bu savaşçının öldürdüğü ilk adamdı. Fakat sanki bunu daha önce çok kereler yapmış gibi tecrübeliydi. İşini yaparken olduğu gibi adam öldürürken de çok soğukkanlıydı. Merlon şehrinin bu kapısına yeni bir gözcü atanması gerekecekti.

Merlon bu ülkenin başkentiydi. Burada diğer şehirlerde olduğu gibi renkler esastı. Büyülerin temelini renkler oluşturuyordu. Örneğin kırmızı ateşle, savaşla ilgili büyülerini simgelerken mavi doğa olaylarını, hava durumlarını kontrol ediyordu. Kahverengi toprakla, sarı hastalıklarla, beyaz güvenlikçi ve gözcülerle ilgili renklerdi. Buradaki her insan bir pelerin giyiyordu. Eğer pelerinin sahip olduğu renk soluksa bu, kişinin alt kademedeki olduğunu gösteriyordu. Renk ne kadar canlıysa rütbe de o kadar yüksekti.

Raman'ın öldürdüğü gözcü orta rütbedendi ve onu öldürmesi için fazla güç harcaması gerekmemişti. O farklıydı çünkü başkalarının renk gücünü çekebiliyor, onu depoluyor ve renkleri birbirine dönüştürebiliyordu. Bu özellik pek az kişiye bahşedilmişti. Yani o, öldürdüğü her kişinin gücünü kendine alabiliyordu. Bu onun güçlenmesine sebep oluyordu. Ama düşündüğünüz gibi kötü birisi değildi. Asıl görevi; insanlar arasında kendi renginden farklı olarak başka renklere de sahip olanları temizlemektir. Ancak bunu yaparken hoşlandığı pek söylenemezdi. Geçen gün Raman'ın emri altındaki üst rütbeden bir beyaz gelmiş ve haddini bilmez bir insanın başkalarının renkleriyle oynamaya başladığını haber vermişti. Bu adam öldürülmesi gereken biriydi. Çünkü geçmişte başka renklerin yol açtığı zararları öğrenmişti. İnsanların birçoğu açgözlüdür. Kendi renkleriyle yetinemeyen bazı insanlar renklerinin kafi gelmediğini sanarak daha güçlü olmak istediklerini belirtmişler ve bunu nasıl başaracaklarını öğrenmeye başlamışlardı. Bu duygular büyük savaşlara sebep olmuştu. Bu savaşlar tüm insanları ve renkleri yıkıma uğratmıştı. Beyaz, mavi, kırmızı, sarı..... Bir renk dışında tüm renkler yok olmak üzere idi. Bozulmayan tek renk siyahtı. Çünkü çok güçlü bir yapıya sahipti. Düzeni yeniden sağlamaya niyetli tüm insanlar başkentte toplandılar ve tüm güçlerini birleştirdiler. Diğer insanlar bu güç karşısında tutunamadılar ve ülke yeniden düzene girdi. Siyahlar Merlon'da bir kurul topladılar ve üç sadık kişiye- bunlar Raman'ın ve diğer iki arkadaşının atalarıdır- tüm renklere hükmetme yeteneğini verdiler. İşte bu yüzden bu üç kişi hariç diğer tüm sıradan insanlar kendi renkleri dışında başka bir renk kullanamazlar. Kullanmaya çalışanlar ise renklerin birbirine karışmasına engel olamazlar. Çok renge sahip olmak isteyenlere sert yaptırımlar uygulanıyordu ve muhtemelen oraya gidenler geri dönemiyorlardı. Zaten yıllardır oraya kimse gönderilmemişti.

Raman biraz önce istemeyerek öldürdüğü gözcünün cesedini kolaylıkla yok etti. Etrafına bakındı. Birinin onu görmemiş olmasını diliyordu. Çünkü gören kişinin de sonunun gözcünün ki gibi olması ihtimali vardı. Şu anda bu şehirde kimse onun kimliğini bilmiyordu ve bunu açığa çıkarmanın da sırası değildi. Kimsenin kendini görmediğine emin olduktan sonra pelerinin rengini siyah-lacivert tonlarına getirdi. Bu sayede gece karanlığında görülmesi daha zor olacaktı. Sokağı boylu boyunca geçti. Bitirilmesi gereken bir işi vardı.

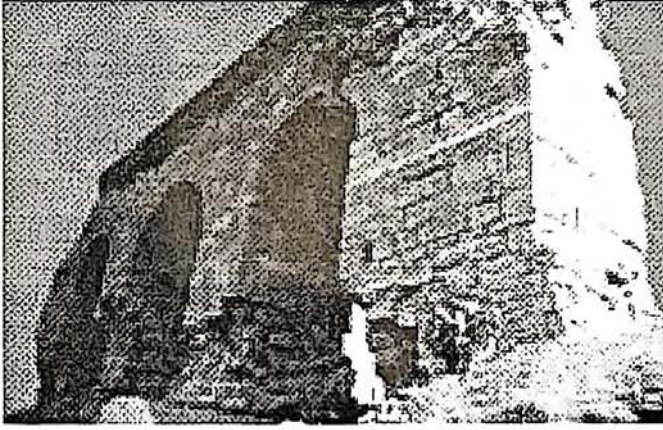
Geçen gün haberi getiren adamdan kurbanının tam yerini öğrenmişti. Köşeyi döndü ve soldaki ikinci kapıyı önünde durdu. Kapıyı inceledi. Kapı güçlü birisinin yaptığı belli olan renk büyüsü ile mühürlenmişti. Fakat bu rengi yıkmak onun için zor değildi. Bir hareketi ile mührü açtı. Katlardan yukarı çıkmaya başladı, hedefini buldu ve içeri girdi. Gördüğü manzara karşısında neredeyse şok oluyordu. Bu kendini bilmez adamaların renkleri birbirine tamamen karışmıştı. Raman'ı görünce önce şaşırdılar; fakat sonra yeni gelen bu davetsiz misafire saldırdılar. Karşılarındaki adamın kim olduğunu bilmeyen bu insanlara göre Raman izinsiz girmekle hata etmişti ve bunun bedelini hayatıyla ödeyecekti.

Raman ise bir kişi beklerken karşısında bu kadar adam görünce önce afallamıştı; fakat o sıradan bir insan değildi ve kendini çabuk toplamıştı. Ona göre karşısındakiler renkleri karışmış çapulculardan başka bir şey değildi. İşlerini bitirmesi beş dakikasını almamıştı. Ama Raman bu insanların geçmişi unuttuklarını anlamıştı. Dünyayı birkaç pislikten temizlediğini düşündü bir an; fakat bunun tekrarlanmayacağını kim garanti edebilirdi?

AYDIN MÜZESİ MÜDÜR YARDIMCISI M. KENAN ÖZKAN'LA

Dergimizin bu sayısında köşemizde Aydın Müzesi Mdr. Yard. M. Kenan ÖZKAN ile yaptığımız röportaja yer verdik. Onunla yaptığımız görüşme boyunca Tralleis ve yöre tarihi hakkında önemli bilgiler aldık M. Kenan ÖZKAN Beye değerli vaktini bize ayırarak bu röportajı yaptığı için teşekkür ederiz.

Tralleis'te son zamanlarda yapılan çalışmalar dikkat çekici bir hal aldı. Tralleis ve burada yapılan çalışmalar hakkında bilgi verebilir misiniz?

-Tabii direkt olarak Tralleis'ten başlamak yanlış olur.İsterseniz bunun öncesine inelim.Her şeyin bir başlangıcı vardır ve her şey sıfırdan başlar.Zamanla tecrübeler edinilir.Mesela insanlar önce mağaralarda yaşıyorlar, konut yapmayı bilmiyorlardı. Fakat zaman içerisinde insanlar mağaralar dışında kendi dünyalarını oluşturmaya başladılar.Hayvan postlarından elbiseler yaptılar.Doğayla etkileşimleri arttıkça halı, kilim ve çadır dokumayı öğrendiler.Daha sonra ise hayatlarını taşlardan ev yapmayı öğreninceye kadar bu çadırların içinde sürdürdüler.Yani insanlar sürekli bir gelişim içerisindeydiler.

Aydın'da ise son on yılda Avustralyalı bir bilim kadınının öncülük ettiği çok güzel ve önemli bir keşif var.Bu bilim kadını Beşparmak

Dağları'nda Bizans kalıntıları ararken çeşitli taşlar ve kayalar üzerinde resimler buldu.Bu buluntular Aydın ve çevresinin tarihi hakkında çeşitli düşüncelere sahip olmamızı sağladı.Yani yörenin tarihini bin-iki bin yıl gerilere götürdü.

Bu kalıntıların ortaya çıkmasından sonra Aydın Ovası ve çevresinde insanların yaşadığı düşünüldü.Bu bölgede yapılan kazılarda höyüklerle rastlandı.Mesela şimdiki Ayko bölgesinde bir höyüğe rastlandı.Bu höyük milattan önceki yıllarda Ayko çevresinde insanların yaşadığını gösteriyor.Fakat Trakya'dan gelen kavimler Deştepe ve çevresindeki yerleşime son verip Tralleis şehrini kuruyorlar.Biliyorsunuz Anadolu çok önemli ticaret yollarına sahipti.Tralleis de bu yollardan olan Kral Yolu ve Şark Ticaret Yolu üzerinde bulunuyordu.Yani önemli bir ticari merkezdi.Ekonomik açıdan güçlü olan Tralleis, Bergama Krallığı zamanında para bastırıyordu ki her şehrin böyle bir yetkisi ve gücü yoktu.

Bergama Krallığından sonra sırasıyla Roma İmparatorluğu ve Bizans'ın himayesi altına giren Tralleis 1177'de II.Kılıçarslan tarafından Anadolu Selçukluları toprakların katıldı ve görünümünden dolayı Güzelhisar adını aldı.

Tralleis'te son yıllarda yapılan kazılar sonucu Arsenal denilen yapılar ortaya çıktı. Bu çalışmalar hakkında bize ilgi verir misiniz?

- Arsenal askeri bir yapıdır. Hatta İngiliz ordu takımı olan Arsenal'in ismi buradan gelir. Tralleis'teki yapının ise tam olarak Arsenal olup olmadığı bilinmemektedir. Bunu ilk bulan Rafet Dinç buna Arsenal dedi ve ismi de topluma öyle benimsetilmiştir. Ama bir başka arkeolog için ise bu bir Arsenal değil ancak foseptik yollarıdır. Çünkü her ok ucu bulunan yere Arsenal diyemeyiz.

M. Onur PADAR - Ahmet DEĞİRMENCI

DAN BROWN

Ezgi AYDIN

AFL Ne Okuyor'u devraldığımızdan beri yeni çıkan kitapları, çok satan kitapları raflarda güncel olayları takip etmeye çalışıyorum. Aslında pek güncelliği kalmadığı halde çok satan listelerinde yalnızca bizim ülkemizde değil çevirisinin yapıldığı tüm ülkelerde ilk sıradan inatla inmeyen bir kitap değil bir yazar takıldı gözüme: Dan Brown.

Dan Brown'un ilk yazdığı kitap Melekler ve Şeytanlar. Her ne kadar dilimize çevrilen ilk kitabı Da Vinci Şifresi de olsa insan Melekler ve Şeytanlar'ı okuyunca Da Vinci şifresinde anlamayıp da önemsemeden geçtiği ayrıntıların, ilk kitabı okumamış olmaktan kaynaklandığını anlıyor. Sonraki kitabı Dijital Kale ve bu meşhur Dan Brown furiasının son üyesi de İhanet Noktası.

Okuduğum ilk Dan Brown kitabı Da Vinci Şifresi'ydı. Geçen yılın sonlarına doğru okudum. Bilmiyorum fark ettiniz mi ama Dan Brown o zamanlar ülkemizde değil tanınan bir yazar olmak, dilimizde kitabı olan bir yazar bile değildi. Sıradan bir polisiye olduğunu düşünerek başladığım kitap okudukça ön yargılarımı sildi. Başka okuyucular tarafından da farklı karşılanmamış olsa gerek ki Da Vinci Şifresi 6 ayda 80.000 baskı yaptı. Resimli olarak yeniden düzenlenip satışa sunulmasını saymıyorum bile.

Ardından Melekler ve Şeytanlar ve Dijital Kale geldi. İkisini arka arkaya okudum yaz tatilinde. Dijital Kale bana diğerlerinin verdiği zevki vermese de sürükleyiciliğiyle diğer kitaplardan aşağı kalır yanı yoktu pek. Mistik öğelerle dinsel kavramların dışına çıkabildiğini kanıtlamıştı Dan Brown. Son kitabı İhanet Noktası'nıysa birkaç hafta önce okudum. Aynı sürükleyicilik, aynı şaşırtıcı olay örgüsü. Zaman ayırdığıma pişman olmadığım kitaplar. Peki acaba çok okunmasının, herkesin okumak için birbiriyle yarışmasının nedeni sadece bu mu?

Bence Dan Brown'un her yeni kitabıyla çok satan listelerinin en üst sırasına oturup kolay kolay listeden kaldırılamamasının birden çok nedeni var. Birincisi şüphesiz insanın bu kitapları bitirmeden rahat edememesi. Kitabı elinize alıyorsunuz ve bitirene kadar bırakamıyorsunuz. Aslına bakacak olursak hiçbirimiz Hristiyan değiliz. Hristiyanların tartışabileceği teolojik meselelerle ilgili pek bir fikrimiz olmadığını da kabul etmek gerek. E öyleyse konu bizden böylesine bağımsızken biz bu kitapları nasıl bu kadar çok okuyoruz? Dahası niye bu kadar çok okuyoruz?

Alain de Botton'un Felsefenin Tesellisi adlı kitabında bahsettiği bir kavram var: "Kendinden kaçmak için okumak." Bu kitapları okurken insan şunu fark ediyor, kimsenin canı sıkılmıyor, akşam yemeğinde ne yiyeceğini, işlerini nasıl yetiştireceğini, sevgilisinin onu niye terk ettiğini düşünmüyor. Çünkü Hz. İsa'nın gizli yönlerini ortaya çıkaracak bir şifre söz konusuken kişisel problemler gerçekten çok kişisel kalıyor. Problemler sahibine bile ufak gelmeye başlıyor. Kişi kendi sorunlarından uzaklaşıyor çünkü kitap bize kendimizden çıkış kapısını aralıyor.

Tabi tek neden bu değil. En önemli nedenlerden biri Dan Brown'un bize sürekli bilmediğimiz daha doğrusu biliyoruz sanıp da çok yanıltığımızı anlatan bilgiler sunması. Aynı ilk iki kitapta bolca söz edilen ve arkasından taklidi, benzeri, benzemezi, onlarcası yazılan kitaplardaki gizli örgütler gibi. Bu kitapların bunca çok benzeri yazılıyor ve biz bunları bunca çok okuyoruz çünkü bazı şeylere inanmak istiyoruz. Dünya işlerinin görünmez güçler tarafından, şifreler aracılığıyla, bir sis muamması içinde, bilinemeyecek yöntemlerle yürüdüğü; yeryüzünün bir "kurtlar vadisi" olduğu gibi. Biz bunlara inanmak istiyoruz çünkü biz bunlara inandığımız sürece savunma mekanizmamız bize bazı şeylere biz istesek de gücümüzün yetmediğini, yetemeyeceğini söylüyor. Bu kitaplar bunca çok okunuyor çünkü onlar kendimizi gerçekleştirmek için zaten küçük gördüğümüz şeyleri başarmak için çabalamamızın komik derecede gereksizliğini önceden müjdeleyerek bizi çabalama külfetinden kurtarıyor. Bana öyle geliyor ki bu kitaplar her türlü mutsuzluk ve sıkıntıyı bir bilinmeze bağlayarak çevremizi değiştirme zorunluluğunu kendimizden uzak tutmamızı sağlıyor ve bu yüzden çok okunuyor.

AFL NE OKUYOR

İzmir büyücüleri

Kapalı sandıkların arasına sığdırmıştı tüm hayatını o. Herkesten fazla yaşayıp, ölümsüzlüğün sihrini keşfetmişti.
'Yavaşça tozlu kapağı kaldırdı.'

Biraz kırmızı karanfil, biraz yeşil nane, biraz da beyaz papatyalar... Kolay gerisi. Keşfettin işte kokunun gizemini en bilinmediklerde. Dört koca eskittin sen dile kolay. Çirkin ördek yavrusundan bile çirkin olduğunu söylerdi seni tanıyanlar... Sonu ani gelmiş kitabın, havada kalmış tüm yaşananlar. Dört koca, upuzun bir ömür... Bir karanfil, biraz nane, Biraz da beyaz sarı papatyalar...

Aslı BIÇAKCI

İhanet Noktası- Dan BROWN

Dan Brown serisini okuyan hiç kimse, rafta bu yeni kitabı görüp de almadan edemeyecek.

Gerilimin doruğa ulaştığı bu serüvende bir yandan uzayda yaşam olup olmadığını merak ederken, diğer bir yandan da baba kız ilişkisinin çıkarlar uğruna ne hale gelebileceğini öğreniyorsunuz. Kesinlikle okunması gereken bir kitap. Yazar bu kitabında da geçmiş kitapları aratmayacak heyecanlara sürüklüyor okuyucuyu.

Fatma AKSOY

Balık izlerinin sesi
Buket Uzuner

özgün düşüncelerini arayan bir yandan da normalleştirme operasyonlarından kaçan bir yığın insan var bu kitapta. Bir de kovalamaca oynadıkları deli doktorlarını unutmamak lazım. Dışarıdan bakınca gerçekten anormal olduklarını düşünebiliriz ama kitabın akışında 'Aslında ben de miş gibi oyunu oynuyorum insanlara' diyorsunuz. Seviyor-muş gibi,

yapabiliyor-muş gibi, anlıyor-muş gibi... İşte onlar da bundan şikayetçi ama sonunda B.İ.S. Adası'na (Balık izlerinin sesi) yani ait oldukları yere kavuşuyorlar.

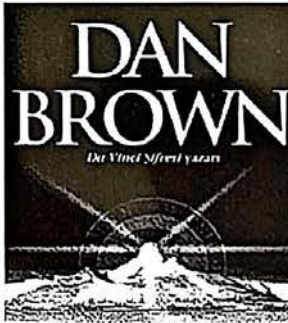
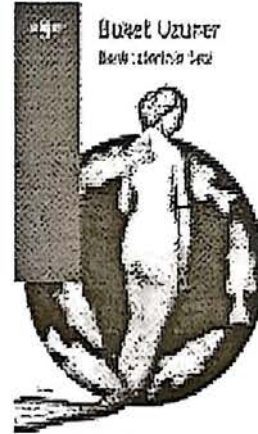
Diğerleriyle mutluymuş gibi olmaktan sıkıldınız mı? Hadi öyleyse BİS Adası'na!

Küçük Şeyler
Prof. Dr. Üstün Dökmen

"Midye kabuklarındaki helezonu dikkdörtgenler içine yerleştirdiğimiz zaman, Fibonacci dizisine uygun bir yapı ortaya çıkıyormuş. Fibonacci dizisi 0,1,2,3,5,8,13,21,34 şeklindedir yani dizideki her sayı, kendinden önceki

iki sayının toplamıdır. Günebakanların tanelerinin sıralanışı, ağaçların fidan verme, güllerin budanma düzenleri hatta eni-boyu zarif altın oranlı dikkdörtgen midye kabukları gibi Fibonacci sayı dizisini barındırıyor içinde" diyor Prof. Dr. Üstün Dökmen. Herkesin anlayabileceği bir dilde anlatıyor deneyimlerini, düşüncelerini. Kitabın çerçevesi, insan ilişkileri, iletişim hataları, yaşama sevinci, çocuklarla iletişim, eşlerle iletişim, rollerimiz, kadın-erkeğe eşitliği...

"Önemli olan gelişmek ve fark edilen hataları tekrarlamamaktır."

İHANET NOKTASI

50.000 ADET

Günlük hayattan kopup da kendi duygularını ve

DÜNDEN

Merve GÜLŞEN

Çok mutlu olmasa da hayatı karanlık yollarda bir mum vardı hep elinde. Fransa, Belçika, İngiltere, İtalya'yı gezip Bursa diyordu, Anadolu'yu yazıyordu. Ortalama bir ömür yaşa da gülümsüyordu kadere buruk. Şiirler gökkuşağına tutunmaya çalışırken 'Benim şiirimin rengi sessizliktir.' diyordu Ahmet Hamdi Tanpınar.

-Romantik Türk filmlerinden öte,
bir çelişkiydi siyah-beyaz, hep siyah
onunla beyaz...
Rüya ile
hayal arasında,
hayal ile
hakikat arasında
yalnız sen varsın
Gece ile
gündüz arasında,
güneşle
göz arasında
yalnız sen varsın
-Anlatırken sevgiliyi beyazla,
kara bulutlar örtüyor aydınlığı,
zaman gece vakti, vazgeçilmezi siyahla
veryansın ediyor zamana, zaman kırıntılarına
Aynalar sonsuz boşluğa
çoktan salıverdi çehremizi
Yürüyoruz
İpi koparılmış uçurtmalar gibi

.....
Baksak baksak aynalara
tanır mıyız kendimizi,
muhtaç
tanır mıyız bu kaskatı
bu zalim inkarın arasından
sevdiklerimizi
Ben zamanı gördüm
içimde ve dışımda sessiz çalışıyordu
Bir mezar böyle kazılırdı ancak
yıldırımsız ve baltasız,
karanlık
bir orman böyle devrilirdi
korkup
Ben zamanı gördüm...
-Umudun kardeşi mavi demir alırken
sabaha karşı bir ara;
Rıhtımda uyuyan gemi
hatırladın mı engini,
sert dalgaları,
yosunu,
suların uğultusunu
-Hayalleri sonsuzluğa gider şairin
Kökü bende sarmaşık olmuş bir dünya sezmekteyim
Mavi masmavi bir ışık ortasında yüzmekteyim.

-Toz pembe ya aşk ne güzel henüz
alev alev yanmazken
Ne güzel geçti bütün yaz
geceler küçük bahçede
sen zambaklar kadar beyaz
ve ürkek bir düşüncede
sanki mehtaplı gecede
hülyan eşiği asılmaz
bir saray olmuştur bize
Hapsolmuş gibiydim bense
bir çözülmüş bilmece
Ne güzel geçti bütün yaz
geceler küçük bahçede
-Bir kıvılcım çakırerir yüreğinde,
kıpırmızı, güneş batarken
Sen akşamlar kadar büyüdü, sıcak
rüyalarım kadar sade, güzeldin
-Batan güneşin ardında kalan sarı
matemi devreder şiire
....düşünme mevsimi inleyen rengi
elemdir mest etsin ruhunu
eser rüzgarların durgun ahengi
-Şiir söylemekten ziyade susma işidir
derken şair; mavi, mor, yeşil siyaha

şiirde, siyah sessizliğe...
İçlenme beyhudedir maziye sakın anma
o vefasız yavruya benzer ki günlerimiz
kendini yuvasından bırakır ki
akşama benzeyen göle sessiz
-Bahar yemyeşil, kış karbeyaz olmasa da,
aşklar alev alev yanmasa da, zaman
olsa da, renkler renksizliğe sığınsa da

umut hüznle birleşip bir selam yolluyor
hala güzel olan dünyaya,
şair tebessüm ediyor gelecek zamana...
Selam olsun bizden güzel dünyaya
Bahçelerde hala güller açar mı
Selam olsun sonsuz güneşe, aya
Işıklar, gölgeler suda oynar mı

BUGÜNDEN

Ezgi AYDIN

Kör insanın renklere çağrışımından öte midir; gözü açık, insanın görüp geçtiği, geçip gittiği renklerin damagında bıraktığı, bırakmaya çalıştığı, bırakmadığı tat? Eteğindeki taşların rengini göremeden yıllarına bakmak mı kötüdür; hakkında konuşulmanın yaşamın rengi olduğunu fark edememiş olmak mı? Murathan Mungan'ın her şiirine imzasını attığı renk mi daha çok hissedilir şiirin falına baktığı papatyalar mı?

Maviliğini haykırırken şiir:

ilk duadan çıkmış gibi sözlerin
dudaklarımda, yıkanan yeşil
bir elmanın gürültüsüyle kamaşırken
küçük gözlerimize sığdırdığımız dünya
o kadar nedensizdi ki
farkında değildik sevincimizin...

daha çok fark edilir rengi, yeşilliğine gri günler
karışmış bir diğerine kıyasla:

...dünyaya izin veriyorum bir an
benimle yer değiştirmesine
ilk kez görüyormuş gibi her şeyi
kamaştıran
bağışlanmış bir an!
nehir akıp giderken
bir ömürde çok az yaşanan

Bir tül perde arkasından görülen turuncu günlerdir
bazen hatırlanan:

birdenbire geri verir bir kitap
kaybettiğini bile bilmediğin bir yazı
yeniden bir parçası olursun
o kumsalın, o sığın, o yazın

Bazen de tül perdeler saklayamaz simsiyah geceyi:

Yazdan kalma bir gün kadar geçici
Hafif, öğretici aşklardan sonra insan
eskisi gibi kandıramaz kendini
hileye borçlanarak
Ne kadar uzatsan da
Gün erken indi

Çabuk hatıra olan

Hala dipdiri

Kırmızıdır bazen şiir insan sağır olur sesinden:

Madem aşığım sana
Niye kendime inanayım
sana inanmak varken
Kim geçebilir kendini
kuşatan varlığın çekim ilkelerinden
Niye geçeyim senden
aşkın gerçekçiliğiyle
hayatın yanılsaması
doğrulanırken

Umutsuzluğun koyu morunda kaybolur bazen şiir:

yabancı bir ülkede ihtiyarlıyor gibiyim
kendi bedenimin içinde
geride bıraktıklarımla
hiç yapamadıklarım
keskinleşerek değişir hatırladıkça
yeniden ve ödeşe ödeşe
bir gün kendinizi
yabancı hissettiğiniz bir ülkede
aniden fark edersiniz
artık gidecek yeri olmayan
bedende
kaybolmuş bir hayatı...

Kendini karanlığa hapsedip renkleri inkar etsen de
kimi zaman:

...geceleri değişmez
denizin rengi
değişen gözlerimizdir
bir aşk bittikten sonraki gibi
kırılan ışıktaki görülen başkalığın rengi
ya da içinden geçtiğimiz zamanın
geçilmezliği
karanlıkta hepsi birdir

Geri dönüp pembe şiirler yazabilmektir şairlik:

Ben de büyük rüzgarları sevdim
Söylenmemiş aşkın güzelliğiyle
içime yazdım yağmuru yarım kalmış
ikindileri, mevsim dedim,
zaman bekledim
geciken şarkısıyla kalbimin
geçip gittim her seferinde
yabancı pencerelerin
dışarıya seslenen şefkatinden
geçip gittim
Belki aldanmayı, inanmayı, kanmayı
Ben de büyük rüzgarları sevdim
Rüzgarın susması bir şey değiştirmiyor.

Rengarenk dönen bir dünya bizimkisi,sevgiyle yoğrulan.On yedi yaşımıza rağmen hayatı anlamamın ilk adımını attık. Büyüyoruz biz,biz büyüdükçe kelimelerimiz anlamsızlaşıyor. Biz sussak,bu dergide göremeyeceğiniz hayali bir gökkuşağı anlatsa anlatmak istediklerimizi...

1)g(x)=ax²+fx+l... Eyüp Hocam yine aklımı karıştırdı.Renkler bir parabol olsaydı tepe noktası ne olurdu?

2)Siyah-beyaz fotoğraflar... Gözünüzün önünde canlanan ilk şey nedir?

3)Karşıdaki evlerin rengini görmek pek de önemli değildir bizim için. Peki ya hiçbir şeyi göremeseydik...Doğuştan kör birine renkleri nasıl anlatırdın?

4)Resmi boyarken hangi renkleri kullanırdın?

LİSE 2 ERKEK

1)Parabol deyince geçen sene son yazılıdaki sorular dolayısıyla Eyüp Hocanın elindeki çayı karıştırırkenki sırtışı geliyor.Yani tepe noktasının rengi çay rengidir o gün

bugündür.

2)Aslında beyaz olması gereken gri gelinlikli gelinle, damadın çekse de gitsek bakışı gelir aklıma. Gelin "Ne kadar mesudum!" derken damat "Fotoğrafçı kim bilir kaç para alacak, düğünde taktıkları para yetmeyecek" diye geçirir içinden.

3)Re re re ra ra ra Galatasaray!Galatasaray! Cimbombom!(Sarı-kırmızı)

4)Tüm renkleri kullanırdım herhalde.

ÖĞRETMEN BAYAN

1)İnanın benim de kafam karıştı. Eyüp öğretmenimize bir sorun bakalım. Tüm renkleri tepe noktasına yerleştirebileceğimiz bir parabol formülü bulabilir mi? Tek renkli bir yaşam düşünmüyorum da.

2)Siyah beyaz fotoğraflar bana geçmiş anımsatır. Nedense hep ilkokulda çektiğimiz sınıf fotoğrafları geliyor aklıma.Eskiden onlara baktığımda arkadaşlarımla isimlerini hatırlamaya çalışırdım.Benim yanımda oturan Evrim, onun yanındaki Nural,Saime,Tuncay,Fikret... Siyah önlüğüm,

özenle ütülenmiş beyaz yakam, sıkı sıkı örülmüş saçlarım.Artık farklı bir gözle bakıyorum onlara. Geçmiş özledim.Sanırım en çok da annemin ellerinin yumuşaklığını.

3)Ondan ilk önce mutluluğun resmini çizmesini istedim. Sonra da denizleri sonsuzluğun rengine, güneşi sıcaklığın rengine, ağaçları da huzurun rengine boyamasını. Mutluluğu çizerken siyahı mı kullanırdı acaba?

4)Her yeri maviye boyardım.

LİSE 1 KIZ

1)Herhalde kırmızı olurdu. Tam bir kaos rengi. Zaten soruya bakınca yüzümün alacağı hal de aynı olurdu.

2)Okuyacağım günebakan... Rensiz formatta renkleri anlatmanın komikliği içersindeki şaşkınlığım, bir de annemim kızlık fotoğrafları gelirdi. Kuponlu bir etek, rengini tahmin edebildiğim bir kazak, allagarçon kesimli düz saçlar, yüzdeki boyalar, en komiği annemi manken gibi gösteren topuklu ayakkabılar...

3)Bilmiyorum ama içim hep beyaz olurdu. Sessiz, sakın ve tertemiz... "Gözlerimin rengi herhalde mavidir" derdim, huzurlu olsun ben bakamazsam bile başkaları baksın onu bulsun.Üzgün zamanlarım işte o gün çok kara dünya... Bunların tariflerini annem anlatırdı bana o da beyaz çok iyi...

4)Çocuğun kafasını mora boyayıp yatağını siyaha boyardım. Diğer yerler kırmızı olsun ya da aynı kalsın farketmez.

HAZIRLIK ERKEK

1)Bence renklerin en güzeli diye birşey yoktur. Renklerin tamamı birbirlerinden oluşmuştur ve hepsi birbirlerinden güzeldir.Böylece parabolün en altında da en üstünde de her renkten bir parça vardır.

2)Biri siyah diğeri beyaz giyinmiş iki kişinin dost olup insanlara geçmişi anlatmaları.

3)Kırmızı, heyecan ve her şeyin en üst düzeyi olarak bilinir ve bilinmesinin yanı sıra gerçekten de insanları bu duygulara sürükler.

Masumiyet... İşte beyaz budur. Yeni doğmuş bir bebek gibi narin, bakıma muhtaç, safır beyaz ve gerektiğinde insanlara yardım etmek için en güzel halini alır.

4)Sabah uyandığında gördüğü ilk renktir sarı. Ona hiçbir zaman umutsuz karamsar olmaması gerektiğini güneşin rengi hatırlatıyor.Geceleri bile çıkar karşısına. Her zaman karşısında onu aydınlatmaya hazır bir güneş olmalı hiç bitmeyeceğine inandığı.

LİSE 2 KIZ

1)Beyaz olmalı bence. Çünkü her renge dönüşebilen ve benim için saflığı temsil eden bir renk.

2)Küçüklük fotoğraflarım her ne kadar siyah beyaz olmasa da bana eskileri hatırlattığı için.

3)Kör birine renkleri en iyi duygular anlatır. Mesela sevgi bulut mavisi , hüznün siyah, korku kırmızıdır.

4)Duvarlar bulut mavisi,yatak pembe pencereler beyaz olsun.

HAZIRLIK KIZ

1)Beyaz olurdu herhalde çünkü beyaz tüm renklerin karışımı. Tüm renkler kırmızı , mavi, mor, pembe... hepsinin oluşturduğu duygular var beyazda. Gerek insanı mutlu eder gerekse hüznendirir. Tepe noktasıdır beyaz. Çünkü zaten gökkuşağının kendisi de bir parabol şeklindedir.

2) Bir baba oğlunu parka götürmüş. Oğlanın elinde bir balon var. Çocuk o balonu aldırmaq için ağlayıp sonunda aldırmaqı başarıyor. Çocuğun yüzünde bunun mutluluğu babasının yüzünde ise oğlunu böyle küçük bir şeyden dolayı mutlu etmenin verdiği sevinç var.

3) Ona renkleri anlatmaq yerine hissettirdim. Mesela bir rock müziği açardım. Neler hissettiğini sorar bunu siyah renginin tanımı olduğunu söylerdim. Bir de pop müziği açar aklına neler getirdiğini sorardım. İçinde hareket uyandıran bir şeylerin sarı, turuncu olduğunu anlatırdım.

4) Maviye boyardım. Çünkü umudun rengidir, gökyüzünün rengidir mavi. O insanın da kendine ait bir dünyaya bir gökyüzüne sahip ama bulutlarla kaplanmış. O bulutları açmanın bir yolu olmalı durup beklemekten başka. Kendi kapatarak kendini üzmetmekten başka. duvarlarla gökyüzünü sonsuz maviliği görüp değişik bakış açıları bulmalı ya da kendi sorunlarını engin denizlerin maviliklerine bırakıp Polyanna misali hayatın iyi yönlerini yakalamalı.

LİSE 2 ERKEK

1) En başta i'inci dereceden k değişkenli bir parabol olurdu. (i:insan k:kişilik)
tepe noktası onlara kalmış.

2) Bir köpek yanında da bir çocuk var dolaşmak için kırlarda tam kapıdan çıkarken flaşın etkisiyle irkildikleri gözlerinden okunuyor.

3) Kırmızı-yalan Yeşil-yalan Mor-yalan Sarı- yalan Siyah-gerçek

Beyaz-gerçeküstü

4) Kapatırdım gözümü sonra yuvalara hafifçe bastırırdım avcumun içiyle. İşte ilk gördüğüm o renge boyardım odayı.

LİSE 2 KIZ

1) Bana böyle sorularla gelmeyin riciderim. Parabolmüş...Eyüp Hocaymış... TIH!! Zaten lise bir bitti,parabol bitti dedik ama nafiye. Lise ikide yine çıktı karşıma.O yüzden yarımı fazla deşmeyin derim. Bırakın bu işleri! Açın öğrencinin önünü!

2) Aklıma ilk gelen bir programda izlediğim reklam filmi. Bir boya reklamı ve reklam gemide geçiyor. Adam denizin mavisi diyerek denizi, güneşin sarısı diyerek güneşi, doğanın yeşili diyerek dağları gösteririr. Her şey normalmiş gibi gözükse de bir sorun var.Reklam filminin çekildiği zamanlarda renkli televizyondan eser yok ve televizyonlar siyah-beyaz!

3) Bu soruyu yanıtlamam için önce körlerin rüya görüp görmediklerinden emin olmam gerek. Hayal ettiğin,rüyalarında gördüğün dünyanın renkleri olsun seninkisi.

4) Turuncu olsun, pembe olsun bugünlerde mutlu olmaya ihtiyacımız var.

LİSE 1 ERKEK

1) Mavi olurdu.

2) Fotoğraflara asıl çekiciliği renklerin verdiği.

3) Gerçekten zor bir şey. Ama renkleri dokunuşlarla anlatmaya çalışırdım herhalde. Örneğin maviyi yumuşaklık hissiyle veya kırmızıyı canlı bir şeye dokunuşla anlatmaya çalışırdım.

4) Sadece çocuğu maviye boyardım.

ÖĞRETMEN

1) Mavi

2) Anılar geçmiş

3) Farklı koku renk türleri örnekleri verir. Renklerin de gözümüze özgü farklı duyum türleri olduğundan bahsederdim.Ama tabi ki hiçbir şey görmenin yerini tutamaz.Çünkü renklerin tanımı yapılamaz.

4) Yatağın üzerinde oturan kişiyi boyamaz onun dışındaki her şeyi kırmızıya boyardım.....

Mor:Farklı olmaktan hoşlanıyorsun. Ani duygusal iniş ve çıkışların göze batıyor.

Yeşil:Yaratıcı ve uzlaştırıcısın. İnsanlarda güven duygusu yaratıyorsun.

Mavi:Pasif,sakin ,soğuk bir kişisin.Çok fazla göze batmayı sevmiyorsun.

Sarı:Dikkat çekmeyi seven bir kişiliksın.Hayatı hızlı yaşamayı seviyorsun.İnce ve pratik bir zekaya sahipsin.

Pembe:Hayatı seviyorsun.İnsanlar senin isteklerini reddedemiyorlar.Uyumlu, neşeli bir kişisin.İnsanlar senin yanında kendini rahat hissediyorlar

Kırmızı:Canlı,hareketli bir kişiliğin var.Azimli ve kararlı birisin.

Siyah:Hırslısın ve sürekli yükselmeyi hedefliyorsun.Ciddiyeti seviyorsun.

Lacivert:Otoriteyi seviyorsun.Kendini karizmatik ve inandırıcı hissediyorsun.

Turuncu:Dikkat çekici;canlı ve sevecen birisin.Hayatta mutlu olmanın yollarını biliyorsun.

Beyaz:Temiz,dürüst ve saflığı simgeliyorsun. İstikrarlı ve kararlı birisin.

5) İki yüz kişiye sorduk hangi renk kimi çağırıyor. İşte cevaplarımız:

Sarı-lacivert: Süleyman Hoca (Satranç turnuvasında 5-1 yenilen Süleyman Hoca sarı kırmızı taraftar battaniyesi-yüksel çeyiz giderken sağda gelirken solda-almaktan kurtulamadı)

Turuncu:Kantincimiz(Sıcak portakal,sıcak limon içtiniz mi?Dikkatinizi çekeriz oralet değil.)

Mor :Hülya Hoca (Giydiği mor basma eteğinden sonra gönüllerde taht kuran Hülya Hoca artık morla anılır oldu)

Kırmızı:Mustafa Hoca.Öğle arasından önceki fizik derslerinin açlıkla boğuştuğumuz son beş dakikasında yazılan son sorulardan olsa gerek(Uzmanlara göre kırmızı insanda acıkma hissi uyandırıyor.)

Siyah:Nihat Hoca(Seneye kavuşacağı siyah,sırma,bonus saçları yüzünden)

Mavi-yeşil-sarı-kırmızı:Can(öğle aralarında çevresindeki kornetlere aldırmdan yediği gökkuşağı dondurmasıyla)

Kızıl ötesi:Soner (maviş oyununda kızıl ötesi diyerek hepimizi korkuttu)

Mavi-beyaz:Total 90 topumuz(Her ne kadar 10-B sınıfını şampiyonluğa taşısa da Melis'e hiç yaramadı)

Sarı:Turnuva boyunca vazgeçemediğimiz bipler

**Duygu BİLGİLİ - Şükran DAMGALI
Merve ÇAĞIRICI**

Daha hızlı, Daha yüksek, Daha kuvvetli . . .

Modern Olimpiyatlar'ın kurucusu Baron de Coubertin'e göre; *'Olimpiyatlar'daki en önemli unsur kazanmak değil, katılmaktır. Yaşamdaki en önemli unsur zafer değil, mücadeledir. Önemli olan birinci gelmek değil, sonuna kadar savaşabilmektir.'*

Olimpiyat oyunlarının kökeni Eski Yunan'da kent (site) devletleri arasında ilişkileri geliştirmek için düzenlenen spor şenliklerine dayanır.

Oyunların en önemli geleneği 'Olimpiyat Ateşkesi' geleneğiydi. Bu geleneğe göre; savaş halinde olan Yunan kentleri oyunlara 3 ay kala silahı bırakırlardı. Oyuncuların kendi kentlerine dönmelerine değin bu ateşkes geçerli sayılırdı.

Roma İmparatorluğu Hristiyanlığı resmi din olarak kabul ettikten bir süre sonra, Eski Yunan dininin izlerini taşıdığı gerekçesiyle devlet Olimpiyat Oyunları'na kesin olarak son verdi.

Olimpiyat bayrağı ilk kez 1920 Antwerp'de gördere çekildi. Birbirine geçmiş siyah, kırmızı, mavi, yeşil ve sarı halkalardan oluşan bayrak Olimpiyatların kurucusu Coubertin tarafından çizildi. Bayraktaki halkalardan her biri bir kıtayı temsil ederken, halkaların renkleri de tüm ülkelerin bayraklarındaki bir rengi temsil ediyordu.

Olimpiyat Oyunları'nın açılış töreninde; katılan tüm oyuncular *olimpiyat yemini* ederler. Bu yemin organizasyonu düzenleyen ülkenin ünlü bir sporcusu tarafından tüm sporcular adına okunur.

'Olimpiyat Oyunları'nda ülkemizin şerefi ve sporun zaferi için kurallara uyarak dürüst yarışacağımıza ve gerçek sportmenlik ruhu içinde mücadele edeceğimize and içeriz.'

Olimpiyat meşalesi Yunanistan'ın Olimpos Dağı'nda güneş ışığından dev mercekler aracılığıyla tutuşturulur. Meşale oyunların yapılacağı ülkeye kadar elden ele geçtiği ülkelerin atletleri tarafından taşınmakta ve olimpiyatın yapılacağı stadyumdaki dev meşale bu meşale ile tutuşturulur. Açılış töreninde yakılan meşale, kapanış törenine kadar sönmez. Olimpiyat meşalesi 1936 Berlin Olimpiyatı'nda modern olimpiyat tarihine girmiştir.

Olimpiyatlar Hakkında Kısa Kısa . .

1908 yılında Olimpiyat Oyunları'nda 110 metre engelli koşunun finallerinde Amerikalı atlet Smitson elinde incille yarışmak istemiş, yönetmeliklerde bu isteğe karşı çıkan bir kural olmadığından incille koşmuştu.

1932 Olimpiyatlarında Polonya adına koşan Stella Walsh, finalde ve yarı finalde dünya rekorunu egale ederek büyük bir başarıya imza attı. Kanada'nın bu oyunlar için yayınladığı raporda 'erkekler (!) gibi uzun fulelerle' koşuyor şeklinde anlatılan bu sporcu, 1980 yılında bir süper marketi soyan hırsızlar tarafından öldürüldü. Yapılan otopsi sonucunda uzun yıllar bayan atlet olarak bilinen sporcunun aslında kadın değil, erkek olduğu ortaya çıktı.

Eski Yunan'da Olimpiyatlar sadece Yunanlı olanlara açıktı. Oyunlara katılacak olanlar Yunanlı olduklarını kanıtlamak zorundalardı ve yine aynı o dönemde bayanların sporcu veya izleyici olarak oyunlara katılmalarına izin verilmiyordu.

1987'den bu yana 25 bisikletçi, kırmızı kan hücrelerinin sayısını arttıran EPO maddesini kullandıkları için hayatını kaybetti.

İlki 1986 yılında Atina'da düzenlenen Modern Olimpiyat Oyunları'na iki kez ara verildi. Birinci Dünya Savaşı nedeniyle 1926'daki organizasyon gerçekleştirilemedi. 1936'daki organizasyon için ise 2. Dünya Savaşı nedeniyle 8 yıl beklemek gerekti.

'2005 Uluslararası Spor ve Beden Eğitim Yılı'

Birleşmiş Milletler Eğitim ve Kültür Kurumu (UNESCO)2005 yılını 'Uluslararası Spor ve Beden Eğitimi Yılı' olarak ilan etti...

Atatürk'ün ölümünü takip eden günlerde, o zamanlar yalnız Avrupa'nın değil, dünyanın en ünlü gündelik spor gazetesi olan ve Fransa da yayınlanan "L'Auto", yayınladığı geniş bir makalede "Atatürk'ün spora verdiği büyük önemi uzun uzun överken şunları da yazmıştı:

"Dünyada ilk defa beden eğitimini mecburi kılan devlet adamı o oldu. Yalnız kâğıt üzerinde ve nutuklarda değil, bunu bilfiil yerine getirdi. Stadyumlar ve çeşitli spor merkezleri tesis ettirdi.Döneminde Türkiye'de spor gittikçe artan bir önem ve değer kazandı."

Atatürk ileride de göreceğimiz gibi; gerçekten, dünyada beden eğitimini ülkesinde mecburi kılan ilk devlet adamıydı. Onun "Sağlam kafa sağlam vücutta bulunur" sözü de, yarattığı genç Türkiye devletinin geleceği için düşündüğü ana esaslardan biriydi hiç kuşkusuz. Nitekim daha Cumhuriyetin ilanından önceki günlerde hazırlanan hükümet programlarında da bunu bulmak ve görmek mümkündür.

Görüldüğü gibi Atatürk çocuklar ve gençler kadar, halkın da eğitilmesi ve spor yapmasını istemektedir.Bu konuyu da hükümet programına alacak kadar ciddi bulmaktadır.'

"Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı" ile "Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi"nin başında bulunan iki değerli spor adamı İttifak Başkanı Ali Sami (Yen) ile Komite Genel Sekreteri ve Uluslararası Olimpiyat Komitesi'nin Türkiye Temsilcisi Selim Sırrı (Tarcan) Beyler bir araya gelip Türkiye'nin 1924 Paris Olimpiyat Oyunları'na katılmasını gerektiğine karar verdikleri zaman Türkiye Cumhuriyeti henüz ilk aylarını yaşıyordu. Avrupa'nın en güçlü devletlerine karşı yaptığı savaştan yeni çıkmış muzaffer Türkiye'nin spor dünyasının bu en büyük gösterisine katılmasında yalnız sportif açıdan değil, politik bakımından da büyük yarar olacağı muhakkaktı. Ancak ne İttifak, ne de Komite böylesine bir masrafı karşılayabilecek parasal güce asla ve asla sahip değillerdi. İkiisi bir araya gelseler bile bu masrafın altından kalkabilmelerine imkan yoktu. Bu konuda hükümetten yardım istenmesini uygun gördüler.

Genç Türkiye Cumhuriyeti de parasal yönden ciddi bir sıkıntı içindeydi. Böyle olmasına rağmen Atatürk'ün emir ve direktifleriyle Türk sporu için bu yardım yapıldı. Yine aynı tarihi (16 Ocak 1924) taşıyan Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile, 1924 Olimpiyat Oyunları hazırlıkları için ve "şimdilik" kaydıyla 17.000 lira Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı Merkez-i Umumisi emrine verildi. Bu kararnamenin altında Bakanlar Kurulu üyeleriyle birlikte Cumhurbaşkanı olarak da Gazi Mustafa Kemal'in imzası bulunuyordu.

Böylece genç Türkiye Cumhuriyeti, 1924 Paris Olimpiyat Oyunları ile en büyük spor organizasyonunda ilk kez temsil edilmiş oldu. Türk sporcuları atletizm, bisiklet, eskrim, futbol, güreş ve halter dallarında dünyanın en seçkin sporcularıyla yarışmıştır.

SPORLA İLGİLİ ANILARI

İtalyanları yenen Milli Güreş Takımımız, Florya'daki Cumhurbaşkanlığı Köşkünde büyük Atatürk tarafından davet ve kabul olunup, yemeğe alıkonulmuştu. Atatürk İtalyanlar karşısında, parlak bir sonuç almış olan güreşçilerimizi teker teker kutlamış, bu arada özel bir sevgi duyduğu, sevimli ağır sıklet şampiyonumuz Çoban Mehmet'e takılmaktan da kendini alamamıştı:

"-Sen, herkesi kolayca yeniyorsun Mehmet" demiş, sonra ilave etmişti:

"-Seninle güreş tutsak, beni de yenebilir misin?"

Koca Çoban, çocuksu bir mahcubiyet içinde, başını öne eğerek:

"-Sizi bütün cihan yenemedi Paşam, ben nasıl yenebilirim?" demişti.

Büyük Atatürk Çoban Mehmet'in bu cevabı karşısında pek duygulanmış ve aslan yapılı ağır sıklet şampiyonumuzu alnından öpmüştü.

Ata'ya göre spor, her şeyden önce bir 'vatan vazifesi'dir. Nitekim bunu, onun Çanakkale Savaşı ile ilgili bir anısında görmemiz mümkündür.

Çanakkale Savaşı sırasında keşi görevine çıkan bir Türk askeri,yakaladığı İngiliz askerini gırtlğından tutup Mustafa Kemal Paşa'nın karşısına getirir.Paşa,İngiliz askerine,memleketinden kalkıp buralar niçin geldiğini sorduğunda; 'Spor için' cevabını alır. Mustafa Kemal: 'Bizim neferi nasıl buldun?' diye sorar.Esir asker, 'spor bilmiyor.' diye cevaplar.Bunun üzerine Mustafa Kemal; 'Bana spor nedir? Diye sorarlarsa vereceğim cevap şudur:Spor,vatan ve milletin yüksek menfaatlerine tecavüz edenleri gırtlğından yakalayıp memleket ve millet hadimlerinin huzuruna getirebilmek yeteneğidir.' demiştir.

Murat AKPINAR - Savaş KARADAĞ

Siz Ey Dostlar! Zevkler ve renkler tartışılmaz mı diyorsunuz? Bence yaşam zevkler ve renkler üzerine bir tartışmadır. (Nietzsche)

Eğer varlık gerçekten varsa, insan olmanın kanıtı da duyular ve duygulardır. Bazı filozoflar idealar dünyasının yol göstericileri duyuların aksine, evrende aslolanın duyular olduğunu söylerler. Peki... Doğrumu? Tepkinin etki olmadan oluşamayacağını düşünen her filozof, duyguların, duyuların olmadığı yerde var olamayacağını savunmuştur. Felsefenin bu bölümündeki bu konu, tezle antitezin sentezi oluşturamadığı ender parçalardan biridir. Aslında birbirine bağlı gibi görünüp, tamamen bağımsız iki yarıyı temsil eden şeyler vardır, hissetmenin iki farklı anlamı da işte bunu karşılar, diyen bir filozofu haklı bulabilirsiniz; ama aslında, duygular sonuçtur, sebepler ise hissetmek, görmek işitmek, koklamak yahut tatmaktır. (Hegel), ve sonuçta, insan bilmediği bir şeye karşı ne hissedebilir ki(Kant)?

Sensualistlerin¹ görüşü işte budur: Değer öğretilerinden bir gün arta kalacak olan, yalnızca duyulardır. Kant'ın ve Hegel'in bu sözleri ve fikirleri de, bizi bu olgunun dibine götürür. Renklerin işitildiği, seslerin şekillendiği evren... Böyle bir olgunun varlığı tabi ki tartışılır, ama yüzyıllardır buna inanan insanlar, hep duyuları komplike² ederek sansüalizmin en üst noktasına çıkmaya çalışmışlardır.

Sansüalizm'de Condillac³ ile beraber, duyulara, fikirlerimizin ve her çeşit bilgimizin amacı ve kaynağı olarak bakan, bilginin kökü ve amacı olarak "duyum"u benimseyen, zihin ve düşünce akışının tamamının duyular ve duyulardaki değişim açıklanabileceğini kabul ve iddia edenlerin sayısı artmıştır. Fakat... Çoğunluk tarafından benimsenen bu konuda yollar, objektif ve sübjektif düşüncelerde

ayrılıyor. Objektif sensüalizm duyulardan oluşan bilgiden çok, bilginin konusu ile ilgilenir ve maddeyi tanır ki, bu da materyalizmdir. Sübjektif(psikolojik) sensüalizm ise zekâ, irade ve hisleri duyularla açıklar. Bu yönden entellektüalizm? ve rasyonalizmle? benzeşen sansüalizm, sadece kaynak bilgi konusunda değil, diğer konularda da başlangıcı, tamamen somut dış dünyayla canlı arasındaki algı akışına bağlar. Ama objektif sensualistler bunu amaçlara, sübjektifler ise araçlara kaynak oluşturur.

Bu iki tür sensualistin birleştiği bir konu vardır, estetik... Estetiğin tanımı kimine göre "şey"lerin biçimlerini a priori(önsel) şekilde belirleyerek, onları haz duygusu elde edecek şekilde ele alan yargıyken(Kant), kimine göre varlıkların algılanabilen herhangi bir yönünün keyif veren tarafı(Baumgarten) ya da yalnızca 'güzelin ruhsal yaşanışını hissetmektir. (Hegel)Çok fazla farklı estetik tanımına karşın, herkesin hemfikir olduğu nokta; estetiğin güzeli irdeleyen bir değer yargısı olduğudur. Estetik terimi;18 yy yunanlılarının ilk kullandığı, sözcüğün hem duyusal, hem düşünsel bir dünya görüşünü yansıttığı dönemden sonra, 18. yy. sonlarına doğru Hegel'le beraber tamamen sensualizme kaymış,

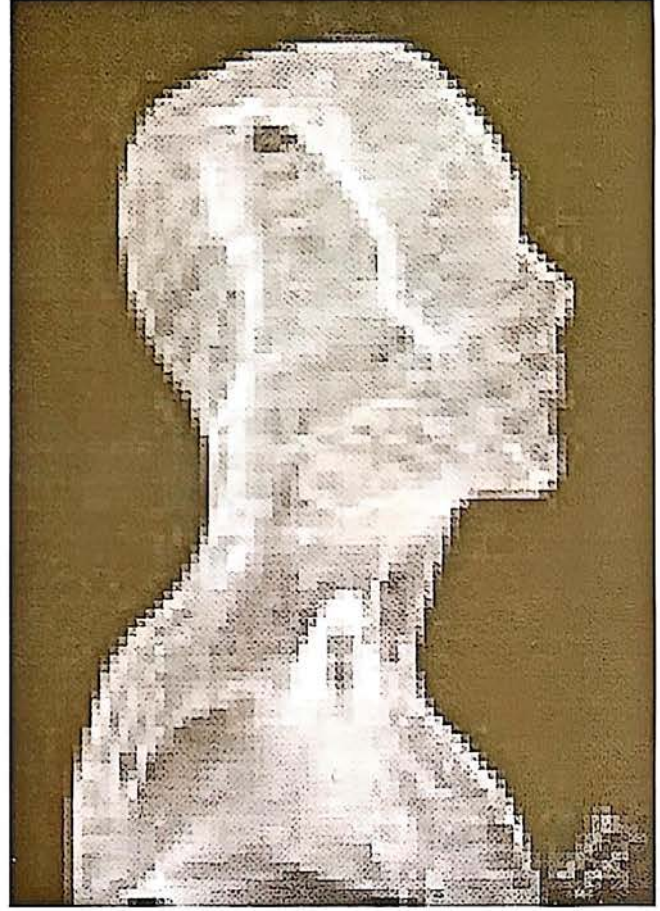

özellikle görsel ve dokunsal duyuları karşılayan bir terim olarak kullanılmaya başlanmış ve hemen ardından Kant fırtınasıyla beraber sanat kavramı oluşmuştur.

Kant'ın buraya en büyük katkısı "güzel" ile "hoş" olanı ayırmasıdır. Yani Kant'a göre bir şeyden zevk alan, o şeyden başkalarının da zevk almasını ister. Ve bu istek sadece "güzel"e karşı duyulur. İnsan hoşlandığı her şeyi herkesin hoş bulmasını istemez, fakat güzel bulduğu şeyi paylaşarak, onu başkalarının da güzel bulmasını arzular. Benedetto CROCE'nin aksine Kant bu şekilde, zevkte toplumsal değer yargılarının olduğunu söyler. Ortak estetik yargıların olduğu savını ileri sürer.(yani herkes için geçerli bir güzel, çirkin vb yargılar...) Bizim yüzyıllardır "zevkler ve renkler tartışılmaz" tartışmasına noktayı Kant; "Eğer bir eserden herkes zevk alabiliyorsa ve nasıl ki herkesin 'güzel' diyebildiği sanat eserleri varsa, demek ki söz konusu olan toplumsal değer yargıları vardır" diyerek koyar. Ve gerçekte subjektif beğenilerin yanında zevk; toplumsal yargılar çerçevesinde incelenebilir ve tartışılabilir. Bir nesne veya olgu karşısında hüküm verilebilir, hoş giden ve gitmeyen yanları kişilerce ortaya konabilir. Ve genel bir yargı oluşturulabilir. Zevk konusunda bir sonuca varılmasa da zevk irdelenebilir ve tartışılabilir.

Peki, bunun yanında ya renkler? İsimlendirilerek sınırlandırılan- çünkü her isim karşıladığı şeyin başına ve sonuna konulmuş bir engeldir.-renkler tartışmaya açık mıdır? Bulutsuz bir günde gökyüzüne bordo diyen var mı? Ya da çimlerin mor tonunu çok beğendiğini söyleyen? Renk bir kimyadır ve içinde en çok yansıttığı rengin adını alır. Kırmızı kırmızı; yeşil yeşil; maviyse mavidir. Ve bunun istisnası yoktur. Bir renk neyse odur. Ama... Yinede bu kadar sözden sonra, bana gökkuşağının hangi renkle başladığını söyleyecek olan var mı?

- 1.Sensualizm: Bilginin kaynağının yalnızca duyular olduğunu savunan öğreti
- 2.Komplike: Anlamı "karmaşık, çözülmesi ve anlaşılması güç" olan ve birçok kişi tarafından yanlışlıkla "komple" (tam, kusursuz, eksiksiz) yerine kullanılan fransızca sözcük.
- 3.Condillac: Bütün düşüncelerimizin duyumlardan geldiğini söyleyen 18.yy fransız filozofu
- 4.Entelektüalizm: Genellikle anlığın(aqlın; zekânın) başatlığında birleşen Platon, Descartes, Spinoza, Leibniz, Wolf, Kant, Hegel gibi birbirlerinden az ya da çok farklı birçok düşünürlerin öğretilerine verilen genel ad.
- 5.Rasyonalizm: Bilgimizin kaynağını akıl olarak gören felsefi öğreti.

Felsefe üzerine...

"Yüksek dağda buz içinde gönüllü yaşamaktır felsefe." (NİETZSCHE)

"Felsefe ile uğraşma zamanımın daha gelmediğini ya da artık geçmiş olduğunu söylemek, mutlu olmanın zamanı daha gelmedi ya da artık geçti demekten farkıdır."(EPICURE)

"Felsefe yapmak ölmeyi öğrenmektir."(Karl JASPERS)

"Felsefe, insan için her zaman tamamlanmadan kalan bilgelğe ulaşma çabasıdır."(İ.KANT)

"Felsefe aklın sınırlarına işaret eder ve onları sözle çözmeye çalışır."(J.W.GOETHE)

"Felsefe, neleri bilmediğini bilmektir."(SOKRATES)

"Doğruyu bulma yolunda, düşünsel (İdealist) bir çalışmadır."(PLATON)

"Felsefe, sanatların en yükseğidir". Eflatun(PLATON)

"Felsefe sanatların kraliçesi, cennetin kızıdır." (Burke)

"Felsefe düşüncenin mikroskobudur." (V.HUGO)

"Felsefe şüphedir?" (MONTAİGNE)

Tutku ÜNVER

SEN HİÇ ORNİTORENK GÖRDÜN MÜ?

Bu yazı panik halinde bir yazıdır. Çünkü Edebiyat sayfasının reytingi tavan yapmış ÖSS'de taban yaparsınız inşallah- Bunun üzerine küçük bir iç çatışmadan sonra kendimi edebiyata adamaya karar verdim. Her ne kadar arkadaşlar edebiyat parçalama girişimlerine "sen edebiyatı değil yapılmış yap bozu bile parçalayamazsın" diye destek olsalar da eksik olmasınlar kafama kodum denizden babam çıksa yerim mantığını benimseyenlerdenim. Aylin Göke... sözüm sana. Edebiyat öyle parçalanmaz, böyle parçalanır. Al sana parça pinçik bir edebiyat... topla toplayabilirsen.

Bu kadar gaz bir girişin ardından, Tayfun Talipoğlu tipi bir şey bekleyenleri hayal kırıklığına uğratmak istemem ama iaah, aghhhh sesleri arasında ıkınırken boğazımdan başka bir şeyi parçalayamadığımı anladım

Size biraz hayatın gerçeklerinden bahsedeyim de görüp geçirdiklerimden Bİ NEBZE OLSUN faydalanın. Hayat nedir ki? Hı! "Vat İz diz? Diz iz e benk." Diye tarif edebileceğim bir şey değil ki bana göre hayat 5 numarayı beklemektir. Durakta minibüs beklerken 7 numara gelir ya 7' ye biner işini garantiye alırsın. Gideceğin yere varırsın ama hayatını basitleştirir heyecandan uzaklaşırsın. Ya da saldım çayıra mevlam kayıra deyip 5 numarayı beklersin. Nokta hayatına renk ve heyecan katarsın yani rüzgara karşı tükürürsün suratına yapıştırma ihtimalin yüksektir.

-Lütfen bu kısmı İlal Aydın stili okuyun.- İşte ben de 5 numarayı bekleyenlerdenim ben de rüzgara karşı tükürdüm. Ama tükürük aynı hızlı iki kaşımın ortasın şırak diye yapıştı. Yani anlayacağınız 5 numara gelmedi.-Lastiğin patlar, karbüratör kayışın kopar, rodbalans ayarın kayar ,motorun su kaynatır inşallah.- 7 geçti, 10 geçti, 15 geçti hatta 25 bile geçti ama..... 5 geçmedi.-Kaportana kuyruklu yıldız çarpar inşallah-Önümde penguen gezdiren adamlar, *kemerini takmamış uzun uzun saçlı öğrenciler* geçti ama 5 geçmedi.

Belki de en iyisi ismini verip rencide etmek istemediğim, baş harfi Filiz Özçelik'in F si olan arkadaş gibi yapmak. FÖ bir gün durakta arkadaşları ile beraber 7 numarayı beklerken 14 numara gelir bunun üzerine Aristo Filiz "Hadi binelim, yarı yolda inersiz hı hı hı" diyerek engin hayat felsefesini ortaya koymuştur Allah bizlere sabır versin. Bu felsefeyi pek dikkate almayın.

İşte hayat böyledir. İnsanlar hayatlarının ana çizgilerini kendileri belirlerler ama gerisini kader halleder. Son rötüşları o koyar. Kimisi blok yer kimisi de şeytanın üstünden smaç basar.

Şimdi arkadaşlar yeterince parçaladığımız ve kıvama getirdiğimiz edebiyatın parçalarını alıp eski haline getiriyorsunuz. İlk 10 kişiye Sülfat Süleyman'dan imzalı fanila, Nihat Afşin'den Çine türküleri kaseti, Hülya Hocadan "Ayşegül Olimpiyatta" kitabı hediye... Bol şanslar.

NOT: Ornitorenin ne olduğunu merak eden arkadaşlar telefonlarını kilitlemiş durumda. Onlar için bu notu ekledim. Hülya Hoca'nın ağzından aktarayım size: Çocuklar ornitorenk "adından da anlaşılabilirliği" gibi gagalı bir memelidir. Elle göstermek gibi olmasın şu boylarda şirin bir hayvandır Kurtuluş Beye söyledim bir tane yakalayıp getirecek. Bunu daha sonra tekrar anlatacağım için pek üzerinde durmaya gerek yok

NEDDEN KONUSULUYOO!!!????

Yazımın renklerle ilgili olması gerektiği son noktayı koyarken aklıma geldi.Ben de o noktayı hafif uzatarak virgüle çevirdim ve renklerle bir bağlantı kurabilmek için bir şeyler ekledim.Ne yapsam ne etsem diye düşünürken, yukarıda hocalardan hiç bahsetmediğim için bana kırılacakları aklıma geldi.Öğle arası daldım öğretmenler odasına, Dedim ki Şimdi sizlere birer soru soracam dergideki yazım için .Hemen üstüme atladılar, önce ben önce ben diye birbirlerini itip kaktılar..Ben de hocalarımıza sordum:Renk deyince aklınıza ilk gelen şey nedir?

HÜLYA HOCA:Ayyy!Bilmem ki ne desem?Şey!Hıh buldum.Bukalemun lemons yani bukalemun.Ne şirin hayvanlar dı mi?İnsanın sıkası geliyoo!Bende bi tane var,Kurtuluş Bey yakaladı. Burayı okuyosa eğer burdan ona selam yolluyorum.

İLHAN MAVİ (Mr. MAVİ);Biliyorsunuz ben kolorful bi insanım yu nov. Benim dedem, grandfather Mavi de renkleri çok severdi,my god rahnet eylesin. Zamanında dedem demiş soyadımız sarı olsun, ninem demiş kırmızı olsun.sarı...kırmızı...sarı...kırmızı...şampiyon cimbom derken mavi de karar kılmışlar.

EMİNE TİRİÇ;;defalarca söyledim yine anlamadınız.Haritada gördüğünüz her yeşil yer ova değildir. Ova bu kova değil ki, 5000 metrede de olur 100 metrede de. Kolombiya'ya yolunuz düşerse yolda sağ tarafa bakın hemen yol kenarındaki ovaları göreceksiniz.

MUSTAFA ÖNAL: Renk deyince benim aklıma hep şu soru gelir. Gökyüzü niye mavi? Niye yeşil değil de mavi. Geçenlerde gözlerimi açtım yine düşünüyorum. Dünya'yı tam yansımali bir prizma olarak kabul ettim. Güneş çukur ayna olsun. Ben de bir ışın olayım dedim. Şimdi güneşe paralel gideyim desem git git bitmez hadi gittim diyelim. Bir de odaktan geçmek lazım. Koca uzayda odağı nereden bulcan? Kutup yıldızına bakıp yönümü bulayım desem üstünde yazmıyo ki kutup yıldızı diye. Karınca yuvalarına bakayım desem uzay karıncasını nereden bulcan. Cami kapısına bakayım desem, daha bizimkiler güneşe cami dikemediler maalesef. En iyisi gök yüzü mavi kalsın dedim başka türlü olmicak.

Tam sıradaki deyip sonraki hocayı soracaktım ki bi baktım sıra kapıdan dışarı taşmış. Sıradan çıkan bi daha giriyor sıraya. Olmaz ki böyle.

Ali ÖZGÜN

GÜLŞENLER

SARRAFİYE ve GÜMÜŞ

Salih Gülşen

Tel: 225 20 50 Fax: 212 68 95

Gazi Bulv. No: 50/B AYDIN (Ramazanpaşa Camii Karşısı)

Gümüş. A. Menderes Bulv. No: 3/C Çobanoğlu Sitesi

Tel: 212 58 98 AYDIN

DEMİR

BİLGİ PAZARLAMA

Sevim DEMİR

***Tudem - Uygun Test Dergileri
ve Yardımcı Kaynaklar***

Tel - Fax: 0.256 213 24 60

Kurtuluş Mah. Cumh. Cad. No: 7/B AYDIN

kazanmak
bizimle
daha kolay

körfez
dersaneleri

Merkez : 213 95 64 • Şube : 214 92 47 • Çine : 711 91 92 • Söke : 518 70 48 • Nazilli : 312 72 20